

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra botaniky a fyziologie rostlin

**Dotační politika a její význam pro zemědělství regionu
Krásná Hora nad Vltavou**

Bakalářská práce

Autor práce: Monika Dunaj-Jurčová

Obor studia: Veřejná správa v zemědělství a krajině

Vedoucí práce: doc. Ing. Václav Hejnák, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Dotační politika a její význam pro zemědělství regionu Krásná Hora nad Vltavou" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 21.4.2017

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Václavu Hejnákovi Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, cenné rady, připomínky a za čas, který této práci věnoval.

Dotační politika a její význam pro zemědělství regionu Krásná Hora nad Vltavou

Souhrn

Tato bakalářská práce se zaměřuje na dotace v resortu zemědělství. Jedná se o aktuální téma, které v současné době neodmyslitelně souvisí s činností každého zemědělského podnikatele. Studie si klade za cíl objasnit problematiku dotační politiky v České republice (ČR) na základě studia odborné literatury a standardní legislativy. Snaží se poukázat na význam poskytovaných dotací pro zemědělské družstvo i soukromé zemědělce v regionu Krásná Hora nad Vltavou a zároveň posuzuje jejich vliv na hospodaření těchto subjektů. Pozornost je věnována i samotnému venkovu a jeho rozvoji v rámci regionální politiky. V této práci byla snaha podat ucelený náhled na problematiku dotací s důrazem na strategické cíle v programovém období 2014-2020.

V metodické části práce je nejprve přesně vymezen a charakterizován zkoumaný region. Následuje představení zemědělských subjektů v tomto regionu, na něž byl cílen výzkum – tedy jedna velká společnost, družstvo Krásná Hora nad Vltavou a.s. (PO), která je porovnávána se šesti soukromými zemědělci (FO). Předmětem zkoumání je vliv dotací na ekonomické výsledky jednotlivých hospodářství. Také jsou představeny metody, které byly použity pro posouzení vlivu dotační politiky a to v první řadě dotazníkové šetření, dále nestrukturovaný rozhovor a komparace těchto subjektů pomocí SWOT analýzy.

V kapitole Výsledky se již práce věnuje porovnání konkrétních zemědělských podnikatelů a jejich činností. Jsou zde zobrazeny poměry dotací poskytované z fondů Evropské unie (EU) a z národního rozpočtu ČR u jednotlivých zemědělských podnikatelů. Při zpracování byly využity metody deskripce, analýzy, syntézy a komparace.

Z výsledků je patrné, že zemědělství v regionu je finančně závislé na prostředcích, které jsou poskytovány z fondů EU a v případě ČR také ze státního rozpočtu. Především bez evropských injekcí v podobě finanční podpory, by zkoumaní zemědělci mohli jen těžko hospodařit s kladnými výsledky. Největší vliv mají jednoznačně jednotné platby na plochu SAPS, které jsou vypláceny všem zemědělcům a znamenají pro ně nejvyšší přínos peněz. Je zřejmé, že zemědělské družstvo, jakožto právnická osoba, je více ovlivněná dotační politikou.

Klíčová slova: rozvoj venkova, dotace, zemědělské družstvo, soukromý zemědělec, region Krásná Hora nad Vltavou

Subsidy Policy and its Importance for Agriculture of Region Krásná Hora nad Vltavou

Summary

This bachelor thesis focuses on subsidies in the agricultural sector. This is a current topic inextricably linked with the activities of every agricultural farmer. The aim of the study is to explain the issues of subsidy policy in the Czech Republic based on the study of literature and standard legislation. It seeks to highlight the importance of subsidies provided for agricultural cooperatives and private farmers in the region Krasna Hora nad Vltavou and also assesses their impact on the management of these entities. Attention is also paid to rural development and regional policy. In this work, the author aims to give a comprehensive view on the issue of subsidies, with emphasis on the strategic objectives of the 2014-2020 programming period.

The monitored region is first defined and characterized in the methodical part of the work. Followed by the performance of agricultural subjects in the region, which was targeted on research - that is a big company, cooperative Krasna Hora nad Vltavou Inc. (PO), which is compared with six private farmers (FO). The subject of study is the impact of subsidies on the economic results of individual farms. There are introduced methods that were used to assess the impact of the subsidy policy too: at first a questionnaire, and further an unstructured interview and comparison of these subjects using SWOT analysis.

In the Results chapter, the thesis deals with the comparison of specific agricultural entrepreneurs and their activities. There are shown ratios of subsidies provided from EU funds and the national budget of the Czech Republic for individual agricultural entrepreneurs. The methods of description, analysis, synthesis and comparison were used during processing.

The results show that agriculture in the region is financially dependent on resources that are provided from EU funds in the case of the Czech Republic also from the state budget. Especially without European injection in the form of financial support, the researched farmers could hardly to farm with positive results. The biggest influence have definitely the single area payment SAPS, which are paid to all farmers and represent the highest benefit of money for them. It is obvious that agricultural cooperative as a legal entity is more susceptible of subsidy policy.

Keywords: rural development, subsidies, agricultural cooperative, a private farmer, Krasna Hora nad Vltavou region

Obsah

1 Úvod.....	1
2 Cíl práce	2
3 Literární rešerše	3
3.1 Region a zemědělství.....	3
3.1.1 Charakteristika regionu a regionální politiky.....	3
3.1.2 Rozvoj venkova a význam zemědělství pro něj.....	4
3.1.3 Struktura zemědělství v ČR a jiných státech EU	5
3.2 Poskytování dotací v zemědělství.....	7
3.2.1 Teoretické zdůvodnění poskytování dotací.....	7
3.2.2 Praktické zajištění poskytování dotací.....	8
3.2.3 Národní dotace	9
3.2.4 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond.....	10
3.2.5 Společná zemědělská politika	11
3.2.6 Česká republika a SZP	13
3.2.7 Přímé platby	14
3.2.8 Kritérium aktivního zemědělce.....	15
3.2.9 Zákonné vymezení zemědělského podnikatele.....	15
3.2.10 Cross-compliance, greening a diverzifikace plodin	16
3.2.11 Podmínky poskytování dotací na Dobré životní podmínky zvířat.....	17
3.2.12 Agroturistika	18
4 Materiál a metody	19
4.1 Charakteristika zkoumaného regionu.....	19
4.1.1 Geografické vymezení	19
4.1.2 Přírodní a demografické údaje o regionu.....	19
4.2 Subjekty sloužící výzkumu	21
4.3 Použité metody	21
4.4 ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.	24

4.4.1	Vznik a vývoj zemědělského družstva	24
4.4.2	Rostlinná a živočišná výroba ZD Krásná Hora	24
5	Výsledky	26
5.1	Z dotazníku ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s.	26
5.2	Z dotazníků soukromých zemědělských subjektů	26
5.2.1	Jindřich Karas.....	26
5.2.2	Petr Michalec	27
5.2.3	Tomáš Němec.....	27
5.2.4	Jan Šedivý	28
5.2.5	Josef Kazda	28
5.2.6	Filip Matoušek	29
5.3	Komparace subjektů	29
5.3.1	SWOT analýza	29
5.4	Zastoupení dotací z fondů EU a z národního rozpočtu ČR	33
6	Diskuze	39
7	Závěr.....	41
8	Použité zdroje	42
8.1	Seznam literatury	42
8.2	Elektronické zdroje	46
9	Seznam zkratk	50
10	Přílohy	51

1 Úvod

Události, ke kterým došlo v České republice v roce 1989, měly zásadní dopad nejen na politický vývoj země, ale zasáhly prakticky do všech oblastí. Výjimkou nebylo ani zemědělství, kde bylo patrné, že se toto odvětví začne ubírat zcela jiným směrem, než byla za předchozího režimu tolik upřednostňovaná kolektivizace. Jednotlivá zemědělská družstva se začala rozpadat a celé zemědělství se pomalu začalo přizpůsobovat principům tržní ekonomiky.

Tento vývoj s sebou nesl celou řadu výhod, ale obnášel také nejrůznější rizika. Stát se mnohé z nich snažil zmírňovat za pomoci finančních podpor, přičemž se začal pomalu připravovat na vstup do EU. Od tohoto kroku si řada zemědělců, ekonomů a předních představitelů země slibovala možnost navýšení podpor směřujících do agrárního sektoru a postupné přibližování se hospodářské úrovni zemí západní Evropy.

Do EU vstoupila ČR 1. května 2004 společně s dalšími devíti státy. Od tohoto okamžiku se v zemědělství ČR uplatňují systémy, které odpovídají politice podpor v rámci Společné zemědělské politiky (SZP). Tato politika EU nabízí členským státům možnost získání finančních prostředků z evropských fondů prostřednictvím různých forem dotačních titulů. Další finance jsou pak zemědělcům stále poskytovány prostřednictvím národních dotací, přičemž je důležité zdůraznit, že oba typy podpor se vzájemně různě prolínají a je mnohdy velmi těžké je od sebe striktně oddělit.

Možnosti rozvoje zemědělství a diverzifikace aktivit se zdají být v současné době velmi široké, avšak stav zemědělství je ovlivňován aktuálním nastavením pravidel SZP. Ta postupně ustupuje od důrazu na produktivitu a zaměřuje se více na podporu venkova, regionální politiku a ekologii.

Postupně by v rámci EU mělo docházet ke srovnávání podmínek pro starší a mladší členské země. Tento vývoj spolu s dalšími případnými změnami může dále významně ovlivňovat situaci v agrárním sektoru, který se pak bezesporu odrazí i v jednotlivých regionech. Jedním z nich je i region Krásná Hora nad Vltavou, ve kterém hraje dominantní roli místní zemědělské družstvo (dále ZD Krásná Hora), ale působí zde i řada soukromých zemědělců.

2 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je shrnutí informací o podmínkách zemědělského podnikání v regionu Krásná Hora nad Vltavou. Dále se pokusí objasnit problematiku dotační politiky v České republice na základě studia odborné literatury a standardní legislativy. Poukázat na význam poskytovaných dotací pro zemědělské družstvo i soukromé zemědělce a zároveň posoudit vliv na hospodaření zmiňovaných subjektů.

Dalším úkolem bude také zodpovězení otázky, zda si zemědělství regionu Krásná Hora nad Vltavou dokáže v současných podmínkách udržet schopnost produkovat dostatek kvalitních potravin, nebo zda produkce potravin ztrácí z pohledu efektivnosti jejich výroby na významu. V závěru práce by mělo dojít k zhodnocení, zda je dotační politika zaměřena více na zemědělské družstvo, jakožto dominantní společnost zvoleného mikroregionu, či na soukromé zemědělce.

3 Literární rešerše

3.1 Region a zemědělství

3.1.1 Charakteristika regionu a regionální politiky

Region je územní celek, který se obvykle kvůli konkrétním účelům vyčleňuje pomocí jednoho či více znaků z širšího území. Území státu je tak rozčleněno do menších územních celků nebo naopak dochází k seskupování určitých jednotek (např. vytváření mikroregionů jako forem spolupráce obcí). Vyčlenění regionu se zpravidla provádí buď na základě objektivního hlediska, tj. pevnosti vazeb mezi složkami regionů, nebo na základě subjektivního hlediska, tj. na základě úkolů výzkumu. Snahou přitom je, aby se region vyznačoval, co největší homogenitou (Regiony a regionalizace).

Regionální rozvoj je tvořen souhrnem procesů, které probíhají uvnitř celého systému regionu. Zabývá se jím regionální politika, jejímž cílem je ovlivňování a řízení všech procesů v rámci regionu na základě systémového přístupu (Skokan, 2004). V tomto vícestupňovém procesu však podle Berana a Dlaska nelze uplatnit jen jeden pracovní styl nebo jednu ekonomickou metodu. V každém území se musí nalézt speciální vztahy, pracovní potenciál, produkty a suroviny, které jsou svým způsobem zvláštní a jedinečné. Nevhodné investiční návrhy je mohou promrhat nebo znehodnotit (Beran a Dlask, 2005).

Wokoun (2004) poukazuje na to, že regionální politika reprezentuje všechny veřejné zásahy, které vedou k napravení prostorových důsledků volné tržní ekonomiky, pokouší se tedy dosáhnout dvou na sobě závislých cílů: vylepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů a ekonomický růst. Podle Léona (2005) může být cíl této politiky definován jako snaha o celkové zlepšení kvality života venkovských obyvatel, přičemž zdroje, které venkov nabízí, mohou prospět celé společnosti.

Dočkal (2006) uvádí, že počátky moderní regionální politiky v ČR lze datovat do první poloviny 90. let. 20. století, kdy byl však ještě zanedbatelný vliv EU na její podobu. Vzhledem k politické situaci v zemi byla podle něho podpora směřována především do rozvoje podnikání, bez vazby na jakoukoliv koncepci rozvoje.

Toto pojetí je rozdílné oproti evropskému kontextu, kde je regionální politika chápána jako činnost, jejímž úkolem je snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a zabezpečování jejich harmonického rozvoje. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR jako svůj současný obecný cíl uvádí to, aby regiony měly stejné možnosti a aby jejich demografický, hospodářský a přírodní potenciál byl plnohodnotně využit (Pojetí regionální politiky).

Politika rozvoje regionů se z těchto důvodů zaměřuje na zvyšování jejich soudržnosti a konkurenceschopnosti, kdy by se měl každý region vyvíjet odpovídajícím způsobem ke svému potenciálu a specifickým stránkám (Podpora regionů). Na toto navazuje i Viturka a kol. (2010), který tvrdí, že z regionálního pohledu má dlouhodobý ekonomický rozvoj vliv na kvalitu podnikatelského prostředí, jenž vytváří elementární základ pro jejich konkurenceschopnost. Lze tedy podle něho říci, že vysoká úroveň konkurenceschopnosti je významným ukazatelem dlouhodobě úspěšného regionálního rozvoje.

K realizaci svých cílů využívá regionální politika vůči jednotlivým regionům různé způsoby. Základem je přitom co možná nejvyšší využití výrobních prostředků, zejména pracovní síly, z čehož následně plyne i ekonomický růst. Zpočátku se proto v rámci této politiky projevovala snaha o přesun pracovních sil z regionů s vysokou nezaměstnaností do oblastí s lepší nabídkou pracovních míst. V současné době ale jednoznačně převládá opačná strategie, tedy motivace pohybu práce za pracovníky. Další změnou jsou pak stále narůstající ekologické aspekty regionální politiky (Pojetí regionální politiky).

3.1.2 Rozvoj venkova a význam zemědělství pro něj

Specifickou částí životního prostoru je venkov, kde se prolínají různorodé environmentální, hospodářské a společenské faktory. V dřívějších dobách byla pro tyto oblasti charakteristická zemědělská výroba a lesní hospodářství. Neustálý technický pokrok ale mění podíl zemědělství na celkové hospodářské produkci společnosti, a má také vliv na klesající počet lidí nezbytných k zajištění dostatečného množství potravin. Tyto uvolněné pracovní síly postupně přecházejí od zemědělství a lesnictví do sektoru průmyslu a služeb. V současnosti už většina ekonomicky aktivních obyvatel na venkově nepracuje ani v zemědělství, ani v místě svého bydliště. Význam zemědělství tak v budoucnu bude pravděpodobně čím dál více spočívat v oblasti ochrany životního prostředí (Rozvoj venkova).

Binek a Svobodová (2009) navíc dodávají, že venkov je prostor i s různými funkcemi společenskými, kulturními a dalšími. Odrazem této rozmanitosti prostoru je hojný počet organizací ovlivňujících či rozvíjejících jednotlivé složky. Uvedené subjekty usilují o zvýšení kvality života na venkově, rozvoj zdejších lidských zdrojů a rozvoj místního podnikání. K tomu využívají široké škály nástrojů a směřují na venkov poměrně značné prostředky.

Klíčovou úlohu z hlediska venkovských oblastí a s nimi úzce spjatou regionální politikou v ČR má Program rozvoje venkova (PRV). Tato koncepce rozvoje venkova vychází ze SZP, která dává základní rámec pro fungování zemědělského sektoru, údržbu krajiny a podporu venkovských území. Z hlavních strategických priorit EU pro léta 2007 až 2013

vycházel Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV). Ten kladl důraz na zvyšování ekonomického růstu, vytváření nových pracovních příležitostí a udržitelný ekonomický rozvoj. NSPRV byl v České republice v období let 2007 až 2013 realizován prostřednictvím Programu rozvoje venkova (Koncepční nástroje).

V květnu 2015 schválila Evropská komise finální znění dokumentu Programu rozvoje venkova ČR na období 2014-2020. Díky němu by v příštích letech mělo do českého zemědělství doputovat téměř 3,5 miliardy eur (více než 96 miliard korun). 2,3 miliardy eur (62 miliard korun) by z toho měly tvořit unijní zdroje, 1,2 miliardy eur (34 miliard korun) pak český rozpočet (Program rozvoje venkova 2014-2020).

Jedním z hlavních cílů PRV je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím agroenvironmentálních opatření. Dalšími pak jsou investice na zvýšení konkurenceschopnosti, inovace podniků a podpora vstupu mladých lidí do zemědělství. Důraz má být kladen také na diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru, jejímž cílem má být tvorba nových pracovních míst. Podporován bude i místní rozvoj, respektive metoda LEADER přispívající k rozvoji spolupráce na místní úrovni (Program rozvoje venkova 2014-2020).

Pro rok 2017 je v rámci PRV plánováno vyhlášení celkem 23 výzev. V jarním kole se bude jednat o opatření zaměřená na vzdělávací a informační akce, lesnickou infrastrukturu, zahájení činnosti mladých zemědělců, investice do nezemědělských činností, podporu agroturistiky, investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů, odstraňování škod způsobených povodněmi, neproduktivní investice v lesích a podporu vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě (Akční plán strategie regionálního rozvoje ČR 2017-2018).

3.1.3 Struktura zemědělství v ČR a jiných státech EU

Jak je patrné z předchozí kapitoly, zemědělství má z hlediska regionální politiky stále zcela výjimečnou roli. Je zde nutné zmínit, že v roce 2015 tvořila zemědělská půda zhruba 53 % výměry celé České republiky, přičemž z větší části se nacházela ve vlastnictví fyzických a právnických osob. Zemědělskou výrobou se v ČR zabývá přibližně 47 tisíc zemědělských subjektů. Tato skupina hospodaří na výměře o rozloze přibližně 3,5 mil. hektarů, z čehož 2,5 mil. hektarů činí orná půda (Zemědělská výroba).

Zemědělství v ČR zaměstnává přibližně 84 tisíc pracovníků. České a moravské zemědělství lze přitom charakterizovat velkou roztržitostí vlastnictví půdy a velkým podílem najaté půdy – přes 80 %. Velikostní struktura podniků v ČR se výrazně liší od

struktury podniků v ostatních, zejména západoevropských zemích EU. Je to dáno tím, že podniky s více než 50 ha zemědělské půdy zde zaujímají většinu z celkové výměry obhospodařované půdy (Zemědělská výroba).

S tím souhlasí i Janovská a kol. (2017), která uvádí, že ve velikostech hospodářství, a to nejen mezi zeměmi v rámci EU, ale i v rámci hospodářských struktur jednotlivých zemí, jsou extrémní rozdíly, které vedou ke značné nejistotě při stanovování optimálních politických a ekonomických nástrojů na podporu udržitelného rozvoje venkova.

To potvrzuje i Pělucha a kol. (2009), který píše, že v počátcích SZP EU byla většina evropských zemědělských podniků spíše rodinnými farmami. Tvrdí, že Evropané všeobecně cítili, že rodinní farmáři si zaslouží zvláštní přístup z kulturních, historických a nostalgických důvodů. Velké množství z těchto rodinných farem však bylo příliš malých na to, aby prováděly efektivní hospodářské postupy. Z těchto důvodů také docházelo k neustálému snižování počtu zemědělských podniků a měnila se tak podoba zemědělství EU. Do konce 80. let. 20. století podle tohoto autora výrazně stoupl počet velkých farem, přičemž v současnosti se v Evropě ukazuje výrazně asymetrické vlastnictví zemědělské půdy.

Například v Braniborsku převažují malé podniky (zejména mikropodniky do 10 zaměstnanců, jež celkově tvoří více než 80 % podnikatelských subjektů). V tomto ohledu se situace od celoněmeckého průměru příliš neodlišuje. Na druhou stranu podniky s více jak 500 zaměstnanci živí necelých 14 % ekonomicky aktivního obyvatelstva (Tomšík, 2009).

V Itálii zase existuje velké množství malých farem ve vlastnictví jediného člověka, které jsou rozptýleny v horských venkovských oblastech. Podle Galluzza (2016) tyto farmy podporují multifunkčnost a rozvoj venkova. Dodává k tomu, že 95 % italských farem je ve vlastnictví malých farmářů a zbytek určují zemědělská družstva, jejich počet je nižší než 5 %, přičemž průměrná velikost obhospodařované plochy drobného farmáře je nižší než 10 ha. Rodinné farmy jsou nejlepší jednotky zemědělské výroby, které chrání venkovské oblasti před sociálně-ekonomickou marginalizací a přispívají k rozvoji venkova.

S tímto tvrzením souhlasí také Dürr (2016), jehož výzkumy mají dokládat to, že drobní zemědělci mají stejný potenciál stimulovat růst produkce jako velkoplošné zemědělství. Menší subjekty podle něj mají tu výhodu, že vytvářejí větší množství pracovních míst. Čechura (2005) oproti tomu podotýká, že větší zemědělské podniky jsou zpravidla informovanější z hlediska trhu, kde také mají větší vyjednávací sílu. Navíc podle něho mají i určité výhody z hlediska nákladů na produkci.

3.2 Poskytování dotací v zemědělství

3.2.1 Teoretické zdůvodnění poskytování dotací

Dotace jsou v obecném měřítku chápány jako veřejné peněžní a jiné příspěvky na vyrovnání finanční bilance podniku, orgánu nebo organizací. Nabývají různé podoby, například mohou být uděleny i formou snížených daní. Tyto podpory jsou poskytovány z několika zdrojů: od státu, přes EU, ale i od soukromého subjektu. Příjemci slouží hlavně k pořízení majetku či služeb, úhradě závazků, kompenzaci nákladů a újmy na určeném způsobu hospodaření (Pšenčík a kol., 2010).

Zemědělské dotace byly, jsou a budou často diskutovaným tématem. Zaznívají názory vztahující se k opodstatnění dotací, k jejich výši, orientaci a také k efektivnosti jejich využívání. Konkrétně pak vyvstávají například takové otázky, jako zda dotace v zemědělství nezávážňují jednu skupinu podnikatelů před ostatními, zda nevedou k příliš velké závislosti zemědělců na finančních podporách, zda jsou účelné jejich formy a objemy, nebo zda jejich existence příliš nezatěžuje evropské i národní rozpočty (Boháčková a kol., 2011).

Hledání odpovědí na tyto otázky není snadné. Především je nutné vycházet ze skutečnosti, že zemědělství nelze automaticky chápat jako jiné rezorty, neboť je specifické svou závislostí na klimatických podmínkách a druhem poskytovaných výkonů. Mezi hlavní důvody poskytování dotací do zemědělství se obvykle uvádí zajištění potravinové bezpečnosti, zajištění péče o krajinu a udržení osídlení venkova. Specifickými opodstatněními pak může být i nezávislost základních potřeb občanů na vnějších vlivech (dovozu), potřeba zajištění cenové stability zemědělských výrobků (vliv na inflaci), zajištění ochrany důchodů pracovníků v zemědělství nebo podpora přirozeného procesu poklesu zemědělství na národním produktu i na zaměstnanosti (Boháčková a kol., 2011).

V neposlední řadě jsou zde i argumenty ospravedlňující dotace do zemědělství čistě na základě produkční funkce. Patří mezi ně například cenová nestabilita zemědělských produktů, jenž vzniká jako důsledek specifického charakteru zemědělské výroby, přírodních rizik, omezujících vlastností výrobních faktorů (zejména půdy) a nepružnosti poptávky po většině zemědělských produktů (Grega, 2005).

Svoboda (2008) dospěl k výsledkům, které dokazují, že dotace jsou podstatným příjmem zemědělských podniků s podílem 15-20 % na celkových výnosech. Průměrně se před vstupem do EU dotace pohybovaly kolem 5,5 mil Kč na podnik. Nové zdroje přinesl vstup do EU. Díky strukturálním fondům EU dotace vzrostly více jak dvojnásobně a pohybují se kolem 14 mil Kč na podnik.

Jiná studie zaměřující se na vývoj švýcarských zemědělských podniků po zavedení určitých reforem, které vedly k závislosti těchto společností na finančních příspěvcích, však vidí celkový účinek dotací jako negativní. Zemědělské podniky se staly závislými na dodržování předpisů v oblasti životního prostředí. Navíc tato analýza zjistila, že z hlediska sledovaných mléčných a plodinových farem nejsou poskytované zdroje využívány optimálně. Nedostatky byly odhaleny ve strukturálním nastavení podpory, a to především v souvislosti s využitím půdy a také trhem práce (Bokusheva et al., 2012).

K obdobným závěrům došel Bakucs et al. (2008), který analyzoval dopady vstupu do EU na maďarské zemědělské podniky. Zjistil, že dotace SAPS (jednotná platba na plochu) mohly přispět k technologickému pokroku, nicméně na druhé straně měly negativní dopad na technickou efektivnost. Dotace podle něj vedou k čím dál menší efektivnosti a také k většímu plýtvání se zdroji.

Také Emvalomatis et al. (2008) zkoumající vliv kompenzačních plateb na plochu u řeckých farem produkujících bavlnu si myslí, že tyto dotace snižují efektivnost. Farmáři se podle něj kvůli těmto platbám soustředí především na dobře zpeněžitelné (cash crops) plodiny a nesnaží se zvyšovat ostatní produkci.

Pšenčík a kol. (2010) na druhou stranu tvrdí, že z finančního hlediska dotace posilují hospodaření, neboť se jejich část vrací zpět do státního rozpočtu v podobě uhrazených daní, vyplývajících z pořízení majetku a různých služeb. Tomuto bodu je přitom podle něj věnována mnohem menší pozornost, než samotnému přerozdělování dotací.

3.2.2 Praktické zajištění poskytování dotací

Základní právní normou, která v ČR upravuje dotace je zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Z hlediska zemědělských dotací je pak zásadní zákon č. 252/1997 Sb. o zemědělství, který vymezuje úlohu státu. Ten má podle tohoto zákona přispívat k udržování výrobního potenciálu zemědělství mimo jiné tím, že bude poskytovat určité daňové úlevy, bude vytvářet příznivé podmínky pro obchod se zemědělskými výrobky a také tím, že vyčlení ze státního rozpočtu odpovídající prostředky na zajištění národní spoluúčasti v rámci strukturálních fondů Evropské unie (Zákon o zemědělství č. 252/1997 Sb.).

K samotnému procesu udělování dotací se zde dále uvádí, že je poskytuje Ministerstvo financí nebo SZIF podle § 2a až 2d na základě žádosti fyzickým a právnickým osobám za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem a případně na základě mezinárodní smlouvy, kterou je ČR vázána. Žádost o poskytnutí dotace obsahuje údaje potřebné k tomu, aby mohlo být posouzeno to, zda jsou splněny veškeré podmínky. Mezi ty patří zejména:

1) označení žadatele (k identifikaci, zda se jedná o fyzickou nebo právnickou osobu), 2) předmět činnosti žadatele, 3) účel, na který je dotace požadována, 4) bankovní spojení žadatele a 5) prohlášení žadatele, že neobdržel v příslušném roce na zmíněnou činnost dotaci ze státního rozpočtu, dotaci ze státního fondu nebo dotaci z rozpočtu územního samosprávného celku (Zákon o zemědělství č. 252/1997 Sb.).

Příslušný orgán dotaci neposkytne, pokud žadatel nemá trvalý pobyt, případně sídlo na území ČR nebo neprokáže, že oprávněně podniká na území ČR. Za účelem zabezpečení jednotného systému identifikace žadatelů o dotace vede Ministerstvo zemědělství neveřejnou databázi, ve které sdružuje identifikační údaje o fyzických osobách (FO) a právnických osobách (PO) vedených v evidencích, registrech a informačních systémech resortu ministerstva. Aktuálnost těchto údajů je přitom průběžně ověřována porovnáváním s údaji z jiných informačních systémů, jako jsou například obchodní a živnostenský rejstřík, nebo Rejstřík trestů (Zákon o zemědělství č. 252/1997 Sb.).

3.2.3 Národní dotace

Dotace administrované Ministerstvem zemědělství ČR hrazené čistě ze státního rozpočtu lze rozdělit do tří základních směrů:

- 1) podpory různého charakteru vyhlášené formou Zásad, které každoročně schvaluje ministr zemědělství
- 2) podpory směřující do lesního hospodářství
- 3) podpory směřující do vodního hospodářství (Struktura dotačních zdrojů)

Stát těmito dotačními programy přispívá k udržování výrobního potenciálu zemědělství a jeho podílu na rozvoji venkovského prostoru. V návaznosti na předchozí roky je kladen důraz na agroenvironmentální prvky, jako je např. biologická a fyzikální ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin, budování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách. Fungují také programy na podporu ozdravování polních a speciálních plodin, nebo programy zaměřené proti rozšiřování nebezpečných nákaz hospodářských zvířat, kam patří např. Nákazový fond (Národní dotace).

Nelze však opomenout ani programy, jejichž výsledky a zisky nelze přímo kvantifikovat, ale přesto je jejich existence pro jednotlivé komodity nezbytná. Mezi takové aktivity se jednoznačně řadí např. podpora včelařství nebo udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat (Národní dotace).

3.2.4 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

S národními dotacemi poskytovanými SZIF úzce souvisí PGRLF, jehož hlavní činností je poskytování podpor formou dotací úroků z komerčních úvěrů, finanční podpora pojištění a poskytování záruk, půjček a úvěrů. Nabídka podpory ze strany PGRLF v současné době zahrnuje třináct programů určených pro zemědělské prvovýrobce, zpracovatele zemědělské produkce a podnikatele v oblasti zpracování dřeva a lesního hospodářství. Vedle primárních podpor je poskytována také přímá podpora pojištění či nákupu zemědělské půdy. Další významnou roli plní PGRLF díky podporám pojištění hospodářských zvířat, plodin a lesních porostů (Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond).

V roce 2016 přijal PGRLF více než 14,5 tisíce žádostí o využití některého z programů, přičemž schváleno bylo přes 11,5 tisíc žádostí. Podle předsedy představenstva PGRLF Zdeňka Nekuly došlo oproti roku 2015 k nárůstu zájmu zemědělců o téměř 40 procent. Tento zvýšený zájem se projevil i ve výši vyplacené podpory, která dosáhla částky 1,560 miliardy korun. Pro srovnání, v roce 2015 to bylo 935 milionů korun (Vesselinova, 2017).

Tradičně největší zájem byl o program Zemědělec a o Finanční podporu pojištění. U programu Zemědělec se jedná především o pomoc s rozvojem zemědělských prvovýrobců, kdy příjemce podpory investuje zejména do strojního zařízení, vybavení, technologických celků, výstavby a pořízení nebo vylepšení nemovitého majetku. Jde dlouhodobě o nejvyužívanější program z nabídky PGRLF a v roce 2016 bylo v jeho rámci schváleno přes 3200 žádostí zemědělců. K velkému nárůstu došlo také u žádostí o snížení jistiny úvěru na nákup půdy u komerčních úvěrů. V roce 2015 požádalo o využití tohoto programu 55 zemědělců, v následujícím roce už bylo zaregistrováno 680 žadatelů (Vesselinova, 2017).

Téměř 7 tisíc přijatých žádostí se týká programů na finanční podporu pojištění v rámci stávajících tří programů PGRLF. Cílem této podpory je poskytnutí pojistné ochrany širokému okruhu zemědělců a tím dosažení vyššího zabezpečení proti nepředvídatelným škodám. Cílem této podpory je částečná kompenzace pojistného vynaloženého na zemědělské pojištění, kdy PGRLF hradí zemědělským subjektům část nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného plodin a hospodářských zvířat. Příjem žádostí v tomto programu byl v loňském roce ukončen k 30. říjnu 2016, přičemž na konci roku už bylo na účtech žadatelů více než 320 mil. korun (Vesselinova, 2017).

3.2.5 Společná zemědělská politika

SZP (známá též pod zkratkou CAP – Common Agricultural Policy) je nejstarší politikou Evropské unie, respektive Evropských společenství. Již Římská smlouva z roku 1957 stanovila pro zemědělství tyto základní cíle:

- 1) zvýšení produktivity zemědělství pomocí technického rozvoje a optimálního využití výrobních faktorů, zejména pracovní síly
- 2) zajištění spravedlivé životní úrovně zemědělského obyvatelstva zejména zvyšováním individuálních výdělků zemědělců
- 3) stabilizace trhů
- 4) pravidelné zásobování zemědělskými výrobky
- 5) zajištění přiměřené ceny pro spotřebitele (Vznik, vývoj a reformy společné zemědělské politiky).

Postupné budování společného trhu se zemědělskými výrobky se však setkávalo se značnými problémy a je nutné říci, že se SZP nálepky „problematická“, „kontroverzní“ či citlivá neoprostila fakticky nikdy po celou dobu svého fungování (Kuchyňková, 2006). Od svého vzniku prošla SZP celou řadou reforem, přičemž velmi pomalý a náročný byl zejména proces začleňování jednotlivých ekologických cílů. Silná podpora tržních cen, která charakterizovala tuto politiku v 70. a 80. letech 20. století, byla totiž významným faktorem, kvůli kterému mělo zemědělství neblahý vliv na stav životního prostředí (Matthews, 2013).

Z těchto důvodů začali ekologové a ekonomové postupně klást čím dál větší důraz na potřebu propojení plateb ze SZP s konkrétními cíly v oblasti životního prostředí. Klíčovým faktorem se přitom mělo stát využívání přímých plateb ke snižování negativních dopadů zemědělství především v oblasti změny klimatu a zvyšování biodiverzity (Swinnen, 2015).

Z toho důvodu byla v roce 1992 spuštěna tzv. MacSharryho reforma, jejímiž hlavními principy bylo zejména snižování intervenčních cen, uvádění půdy do klidu a využívání zemědělské půdy pro jiné účely (Michalčáková, 2015). Nový mechanismus ale především omezil dotace vázané na produkci a naopak posílil význam dotací a podpor, které se týkaly přímo výrobních faktorů, a tak nezávisle na objemu produkce směřovaly rovnou k výrobcům. Reforma zásadně ovlivnila sektory pěstování obilnin a produkci hovězího masa, což byly mimochodem oblasti, kde náklady SZP dosahovaly největších částek a situace si zde žádala výraznou změnu (Vznik, vývoj a reformy společné zemědělské politiky).

I přes uvedené změny však nadále dosahovaly roční výdaje na SZP 40 mld. Z toho důvodu komise představila nový návrh reformy, který je známý jako Agenda 2000. Přinesla

větší důraz na rozvoj venkova, ochranu životního prostředí a kvality potravin. Znamenala také snížení intervenčních cen. Další revize z roku 2003, známá jako Fischlerova reforma, měla za cíl zvýšení konkurenceschopnosti evropského zemědělství. Výsledkem bylo zavedení systému jednotné platby na farmu (SPS), což vedlo k oddělení přímých plateb od množství produkce (Michalčáková, 2015).

Zjednodušeně řečeno, zemědělský producent se díky zmíněným reformním krokům měl ve svých rozhodnutích stále více orientovat podle signálů trhu a požadavků společnosti (spotřebitelů) a neprodukovat komodity, o něž není zájem, nebo jsou na trhu těžko uplatnitelné (Vznik, vývoj a reformy společné zemědělské politiky).

Tato i předchozí reformy se přesto staly terčem kritiky ze strany ekologů a Světové obchodní organizace (WTO), a to z důvodu nízké liberalizace trhů. V období 2007 až 2013 byly nově uspořádány zemědělské výdaje v rozpočtu EU. Byl zaveden tzv. první a druhý pilíř, který rozdělil výdaje na „klasické“ dotace pro zemědělce v prvním pilíři a výdeje na rozvoj venkova v pilíři druhém. Mimo to byly stanoveny celkové objemy prostředků pro celé sedmileté finanční období (Michalčáková, 2015).

Dohody o nejnovější verzi SZP bylo dosaženo v roce 2013, přičemž poprvé v historii této politiky byl zapojen do procesu jako spoluvůrce Evropský parlament. Zůstala přitom zachována struktura dvou pilířů SZP a fondů EAGF (Evropský zemědělský záruční fond – European Agricultural Guarantee Fund) a EAFRD (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova – European Agricultural Fund for Rural Development). Jednotlivé pilíře ale doznaly značných změn. Druhý pilíř má v letech 2014-2020 sloužit k podpoře prvního pilíře a k dosahování environmentálních a klimatických cílů (Michalčáková, 2015).

Profesor Alan Matthews z Trinity College v Dublinu však v souvislosti s tímto vývojem upozorňuje na to, že ačkoliv oba přístupy probíhají souběžně, výdaje na první pilíř přímých plateb zůstávají daleko významnější, než platby na environmentální opatření v pilíři druhém (Matthews, 2013).

Haniotis (2013) uvádí, že cíle reformy v roce 2013 by se daly charakterizovat třemi klíčovými slovy, neboť SZP se měla stát „spravedlivější“, „jednodušší“ a „zelenější“. Sám k tomu kriticky dodává, že první cíl se podařilo naplnit, druhý však rozhodně ne, a jak to bude s posledním zmíněným úkolem, to se teprve uvidí v průběhu času.

V současné době je významným cílem SZP již několikrát zmiňovaný rozvoj venkovských oblastí. Důraz má být kladen také na životaschopnou produkci potravin, udržitelné hospodaření s přírodními zdroji, opatření v oblasti klimatu a vyvážený územní rozvoj (Vznik, vývoj a reformy společné zemědělské politiky). S těmito cíly bezprostředně

souvisí finanční podpory a platby poskytované zemědělcům ze strany EU, jelikož změny v SZP přímo pocítí právě producenti potravin. Reformy jsou však velmi důležité i pro spotřebitele, neboť mají vliv na ceny potravin. Např. konec mléčných kvót od dubna 2015 znamenal výrazné snížení cen mléka (Michalčáková, 2015)

Hlavním zemědělským fondem, ze kterého zemědělci čerpají přímé platby a související podporu produkce, je EAGF. U financování EAFRD došlo k posílení, ale bude jej možné využít pouze na projekty přímo související se zemědělským podnikáním. Rozpočtová politika EU v oblasti zemědělství se řídí dle Víceletého finančního rámce (VFR) 2014 až 2020. Kvůli průtahům jednání jednotlivých institucí se však reálný začátek nového finančního období posunul na rok 2015. Oproti minulé finanční perspektivě již neplatí to, že by pro nové členské státy EU bylo vyhrazeno méně finančních prostředků. Nové členské státy včetně ČR tak z evropského rozpočtu mají k dispozici proporcionálně stejný podíl přímých plateb. Nebude však docházet k tzv. dorovnání výdajů na přímé platby z národních zdrojů (Michalčáková, 2015).

3.2.6 Česká republika a SZP

Česká zemědělská politika se pohybuje nejen v limitech SZP, ale i v omezeních vnitřní povahy. V minulosti protěžovaná kolektivizace má dodnes za následek, že v drtivé většině převažují velcí producenti (na rozdíl např. od Polska) nad tzv. rodinnými farmami (typické pro řadu zemí EU), kterým nahrává současný systém podpor SZP. S očekávanými změnami spojenými s přijetím SZP bylo potřebné vytvořit dlouhodobou strategii v této oblasti, což bylo reflektováno realizací Koncepce agrární politiky ČR na období let 2004-2013 (Koncepční nástroje).

Podobně jako v dalších zemích, které přistoupily k EU v letech 2004 a 2007, zde byl využíván Systém jednotné platby na plochu. SAPS se stanovovaly jednou ročně podle vzorce: *Roční finanční rámec státu / zemědělská plocha daného státu k 30. 6. 2015*. Výše dotací byla novým členskými státy do roku 2013 proporcionálně krácena, od zmíněného roku jsou již podmínky pro staré i nové členské státy stejné. V současnosti v těchto zemích probíhá přechodné období, které skončí rokem 2020. Poté by ČR měla přestoupit na režim základní platby (Michalčáková, 2015).

Podle údajů SZIF bylo v ČR v roce 2013 (poslední rok minulého programového období) v rámci SZP vyplaceno 31,4 mld. Kč. Prostředky EU z této částky činily přibližně 28,5 mld. Kč, z nichž cca 22,6 mld. Kč spadalo do prvního pilíře. Z druhého pilíře plynulo v roce 2013 přibližně 10 mld. Kč. Národní podíl v rámci SZP pak dosáhl částky téměř

4,2 mld. Kč. Veškerá národní finanční podpora, kterou ČR zamýšlí vyčlenit pro zemědělce, musí být přitom schválena Komisí (Aktuálně v SZIF - jaro 2014).

Zemědělské podniky v ČR zaznamenaly již v prvním roce po vstupu země do EU téměř dvojnásobné zvýšení podpor oproti období 2001 až 2003. Konkrétně z 15 mld. Kč na necelých 30 mld. Kč. Na druhou stranu je nutné poznamenat, že došlo k poklesu podpory zpracovatelského průmyslu. Po přistoupení k EU plynula téměř polovina podpor na přímé platby SAPS a doplňkové platby TOP-UP (národní doplňkové platby poskytované z rozpočtu ČR) a také na ostatní komoditní podpory z národních zdrojů (Michalčáková, 2015).

TOP-UP platby odstavují podle Svobody (2009) podporu komodit, které jsou považovány za „ohrožené“ a při absenci jejich dotování by mohlo dojít k poklesu jejich produkce. Konstatuje, že doplňkové platby, se subvencí zejména orné půdy a skotu, tvoří druhé nejvyšší procento (20 %) z celkové podpory.

3.2.7 Přímé platby

Přímé platby měly původně podobu dotace vázané na produkci, což v praxi znamenalo, že čím větší množství zemědělec vyprodukoval, tím větší dotace mu byla vyplacena. Tento systém byl efektivní v 50. a 60. letech, kdy bylo nutné podpořit zemědělskou produkci. Později ale začal vést k přílišné nadprodukcii, která však nebyla příliš kvalitní a nebyla konkurenceschopná (Michalčáková, 2015).

Proto byl v roce 2003 systém vyplácení přímých plateb pozměněn tzv. Fischlerovou reformou. Platby přestaly být vázány na produkci, ale klíčovým faktorem se stala velikost zemědělské plochy, což mimo jiné podpořilo diverzitu pěstovaných plodin. Reforma vedla k zavedení dvou typů přímých plateb: 1) jednotná platba na farmu (single payment scheme, SPS) a 2) jednotná platba na plochu/hektar (single area payment scheme, SAPS). Od roku 2013 byl systém SPS nahrazen režimem základní platby (basic payment scheme, BPS), ve kterém je způsobilým žadatelem jen aktivní zemědělec dodržující podmínky cross-compliance a greeningu (Michalčáková, 2015).

Od roku 2015 byl zaveden tzv. vícesložkový model přímých plateb, který zahrnuje jak platby za plochu, tak za ozelenění (greening), příplatek pro mladé zemědělce a dobrovolnou podporu vázanou na produkci citlivých komodit. Do této kategorie spadají škrobové brambory, chmel, ovoce, zelenina, konzumní brambory, cukrová řepa, bílkovinné plodiny, masná telata, dojnice, ovce a kozy. Kromě toho nadále pokračují přechodné vnitrostátní podpory sloužící k dorovnání SAPS na úroveň starých členských států EU (Struktura dotačních zdrojů).

3.2.8 Kritérium aktivního zemědělce

Jednou z priorit reformy SZP bylo dosáhnout efektivnějšího cílení finanční podpory. Ta má být určena pouze osobám, u nichž není zemědělská činnost marginální, ale je pro ně hlavním zdrojem obživy (Anania a D'Andrea, 2015).

Kritéria tzv. aktivního zemědělce jsou podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 jsou specifikována takto:

- 1) přímé platby se neposkytují fyzickým či právnickým osobám, jejichž zemědělské plochy jsou převážně přirozeně ponechávané ve stavu vhodném pro pastvu nebo pěstování plodin, a které na uvedených plochách nevykonávají minimální činnost stanovenou členskými státy
- 2) přímé platby se neposkytnou fyzickým či právnickým osobám ani skupinám fyzických či právnických osob, které provozují letiště, železniční služby, vodárny, služby v oblasti nemovitostí, stálé sportovní a rekreační areály (Nařízení Evropského parlamentu č. 1307/2013).

Minimální činnost byla stanovena tak, že subjekt bude muset dokazovat skutečnost, že roční dotace u něj tvoří alespoň 5 % celkových příjmů, nebo že příjmy ze zemědělské činnosti tvoří alespoň třetinu celkových příjmů. Prokazování podmínky aktivního zemědělce nebude přitom platit pro subjekty, jejichž celková částka dotací za rok nedosáhne 5 000 € (Příručka pro žadatele, 2015).

Za příjmy ze zemědělské činnosti se považuje: 1) chov zvířat včetně dojení a plemenářské činnosti, 2) pěstování plodin včetně sklizně, 3) udržování zemědělských ploch. Do příjmů (výnosů) zemědělské činnosti bude povinné započítat podpory EU v rámci Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF), Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRT) a veškeré vnitrostátní podpory. Pokud žadatel výše uvedená kritéria aktivního zemědělce nesplní, bude jeho žádost o podporu v rámci jednotné žádosti zamítnuta (Příručka pro žadatele, 2015).

3.2.9 Zákonné vymezení zemědělského podnikatele

Kromě kritéria aktivního zemědělce musí být zemědělec evidován i jako zemědělský podnikatel. Což znamená, že musí naplňovat podmínku dle § 2e až 2h zákona č. 252/1997, o zemědělství, nebo být organizační složkou státu podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Tato podmínka neplatí jen pro

subjekt, který chce podávat žádost o platbu na agroenvironmentální opatření (Michalčáková, 2015).

Zemědělským podnikatelem je podle § 2e zákona č. 252/1997 fyzická nebo právnická osoba, která hodlá provozovat zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem. Evidenci zemědělského podnikatele nepodléhá fyzická osoba, která provozuje drobné pěstitelské a chovatelské činnosti, anebo prodává nezpracované rostlinné a živočišné výrobky (Zákon o zemědělství č. 252/1997 Sb.).

Fyzická nebo právnická osoba hodlající podnikat v zemědělství je povinna se zaevidovat u obecního úřadu s rozšířenou působností. Pokud splňuje příslušné podmínky, úřad jej do 30 dnů od podání žádosti запиše do evidence zemědělského podnikatele a vydá mu osvědčení (Michalčáková, 2015).

3.2.10 Cross-compliance, greening a diverzifikace plodin

V roce 2003 byl zaveden systém nazývaný cross-compliance, který navázal vyplácení zemědělských dotací na plnění určitých kritérií týkajících se životního prostředí, veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin, a dobrých životních podmínek. Od roku 2014, resp. 2015 tak musí všichni příjemci přímých plateb dodržovat Povinné požadavky na hospodaření (PPH) a také na Dobrý zemědělský a ekologický stav (DZES). V případě neplnění podmínek může dojít ke snížení nebo i zrušení přímých plateb (Cross Compliance).

Systém cross-compliance nechává mnoho detailů na jednotlivých členských státech a jejich regionech. Požadavky na jednotlivé zemědělské podniky však musí být reflektovány v právních předpisech těchto států, čímž se zajistí jednotlivé specifické požadavky na zemědělce (Matthews, 2013).

Kompletně novým prvkem v SZP představuje tzv. greening neboli ozelenění. Ten je tvořen souborem environmentálních požadavků nad rámec cross-compliance, které musí zemědělec splňovat, aby mu byly vyplaceny dotace v podobě přímých plateb. Cílem greeningu je trvale udržitelné zemědělství a dosažení kumulativního ekologického efektu. Z finančních prostředků je na ozelenění pro každý členský stát EU vyčleněno 30 % pro přímé platby. Povinné plnění zahrnuje tyto tři požadavky: diverzifikaci plodin, udržování trvalých travních porostů a plocha využívaná v ekologickém zájmu (Michalčáková, 2015).

Naprostou novinkou v rámci podpor ze SZP je zavedení sankcí. Až doposud totiž platilo, že maximální výše sankce za případné neplnění podmínek odpovídala výši přidělené dotace. V rámci greeningu však bude hrozit i taková sankce, která by převyšovala přidělenou

platbu. Při porušení podmínek plnění greeningu budou žadatelům uděleny sankce až od roku 2017. Nesplnění podmínek greeningu bude v letech 2015 - 2016 na úrovni 0 %, v roce 2017 na úrovni 20 % a od roku 2018 dále na úrovni 25 % platby nárokové platby na greening (Příručka pro žadatele, 2015).

Plnění podmínek greeningu je ale zároveň provázáno na způsobilost platby na SAPS a tedy od roku 2017 bude i tato platba následně krácena. Zemědělci, kteří naopak v režimu ekologického zemědělství hospodaří, mají na platbu automatický nárok. Od roku 2016 přitom bude možné zadané podmínky plnit i tzv. ekvivalentními neboli rovnocennými postupy (Příručka pro žadatele, 2015).

Diverzifikace plodin je kritérium, které pro zemědělce zavádí povinnost pěstovat více druhů plodin, přičemž rozhodující roli hraje velikost podniku. Zemědělec hospodařící na území větším než 30 ha, musí pěstovat nejméně 3 různé plodiny, přičemž hlavní plodina může zabírat nejvýše 75 % plochy a dvě hlavní plodiny nejvýše 95 % plochy. Plodiny splňující účel diverzifikace jsou tyto: 1) jakákoli kultura z různých rodů rostlin podle definice botanického systému klasifikace plodin, 2) kultura jakéhokoli druhu brukvovitých, lilkovitých a tykvovitých, 3) půda ponechaná ladem a 4) trávy či jiné bylinné pícniny (Příručka pro žadatele, 2015).

3.2.11 Podmínky poskytování dotací na Dobré životní podmínky zvířat

Rok 2015 byl prvním rokem nového programového období, ve kterém byla spuštěna opatření podle Programu rozvoje venkova ČR na období 2014 - 2020. Zároveň to byl první rok, kdy bylo implementováno nové opatření pro podporu lepších podmínek v chovech hospodářských zvířat. Od roku 2015 jsou podmínky pro poskytnutí dotace na nové opatření Dobré životní podmínky zvířat (DŽPZ), stanovené nařízením vlády (Nařízení vlády č. 74/2015 Sb., 2015).

Od roku 2015 se nově poskytují dotace na opatření DŽPZ v rámci následujících podopatření: zvětšení lehacího prostoru v chovu dojnic, zlepšení stájového prostředí v chovu dojnic, zajištění přístupu do výběhu pro suchostojné krávy, zlepšení životních podmínek v chovu prasat a zvětšení plochy pro odstavená selata. Žadatel si může vybrat z jednotlivých podopatření, která lze na jednom hospodářství spolu kombinovat. Žadatel musí plnit podmínky na celém hospodářství, u všech zvířat podporovaného druhu a kategorie. Zvíře, které si žadatel uvede do žádosti o dotaci, se označuje jako deklarované (Nařízení vlády č. 74/2015 Sb., 2015).

3.2.12 Agroturistika

Jedním z východisek, jak zlepšit ekonomickou a sociální úroveň českého zemědělství, může být podle Pártlové a kol. (2009) diverzifikace zemědělské činnosti. Na současné diverzifikaci v ČR má největší podíl zpracování zemědělských produktů, zpracování dřeva a agroturistika. Samotná oblast agroturistiky zaznamenala v posledních letech největší rozvoj, a to především u rodinných farem. Vzestup zemědělských aktivit ve venkovském prostoru je umocněn především možností čerpání finančních prostředků z evropských fondů. Jedná se zejména o zmíněný PRV, ale i o regionální operační programy, jejichž některé priority jsou zaměřeny na posílení cestovního ruchu na venkově.

Turismus má dopad na ekonomiku regionu, na jeho životní prostředí, na obyvatele navštěvovaného regionu a v neposlední řadě na návštěvnících samotných. Vzhledem k širokému spektru zainteresovaných je zde potřeba celistvého přístupu k rozvoji cestovního ruchu, jeho managementu a k jeho monitorování (Liptáková a Hajduová, 2009). Vzestup agroturistiky však není fenoménem posledních let jen v České republice, ale týká se samozřejmě i jiných států EU.

Role turismu z hlediska vývoje venkovského prostoru má podle Tomšíka (2009) narůstající tendence například v německé spolkové zemi Braniborsko. Nachází se zde totiž značné množství malých obcí, což se ukazuje jako významný prvek z hlediska strategie rozvoje.

Podobná situace je i v Rumunsku, kde velké možnosti z hlediska agroturistiky a ekoturistiky nabízejí pro změnu rozsáhlé horské oblasti. Tento vývoj představuje skutečnou příležitost pro hospodářský růst rumunských horských vesnic, zdůrazňující přírodní a kulturní potenciál rumunských venkovských oblastí. Propagace agroturistiky způsobuje kromě toho přímé ekonomické a sociální výhody. Navíc zde tento vývoj jde ruku v ruce s aktivitami na ochranu zemědělské biodiverzity (Adamov et al., 2016).

Naproti tomu Baumová (2011) tvrdí, že turistický potenciál venkovských oblastí v Polsku je značně limitovaný a mnohdy také přeceňovaný. Hospodářský význam cestovního ruchu je podle ní v mnoha oblastech mimo tradiční turistické destinace stále velmi omezený. Aby mohla role agroturistiky v Polsku vzrůstat, je třeba mimo jiné lepší průzkum trhu, lepší organizace na regionální úrovni a vysoká míra zájmu a iniciativy místního obyvatelstva. Venkovská turistika podle Baumové není všelékem na strukturální problémy těchto oblastí.

Jak je z literární rešerše patrné, podpora rozvoje venkova či celkově regionu, hraje významnou roli nejen v zemědělství, ale i v kvalitě našeho života.

4 Materiál a metody

4.1 Charakteristika zkoumaného regionu

4.1.1 Geografické vymezení

Účelem této práce je posouzení vlivů dotační politiky na zemědělství na určitém území označovaném jako region Krásná Hora nad Vltavou. K vymezení zkoumaného regionu bylo využito zmíněné subjektivní hledisko, které by mělo co možná nejlépe posloužit ke stanoveným cílům této práce. Jelikož hlavním předmětem zájmu je Zemědělské družstvo Krásná Hora nad Vltavou a.s. (dále ZD Krásná Hora), tak se klíčovým faktorem při vymezení regionu stala oblast působnosti tohoto družstva. Tento hospodářský celek však nepůsobí jen v obci, jejíž jméno nese v názvu, a nejbližším okolí. Jak bude detailněji popsáno níže, vznikl sloučením několika menších zemědělských družstev, z nichž mnohá jsou od sebe vzdálená desítky kilometrů.

ZD Krásná Hora obhospodařuje dokonce řadu pozemků v Jihočeském kraji, konkrétně v okresech Písek a České Budějovice. Tato práce se však zaměří primárně na působení družstva v rámci okresu Příbram, přičemž vymezení regionu nepřesáhne jeho hranice. Zde je ale nutné zmínit, že příbramský okres patří k největším v České republice a oblast působnosti ZD Krásná Hora zasahuje jeho podstatnou část, jak dokládá přiložená mapa. Výčet všech katastrálních území včetně jednotlivých pozemků, které družstvo spravuje, je uveden v tabulce v přílohách.

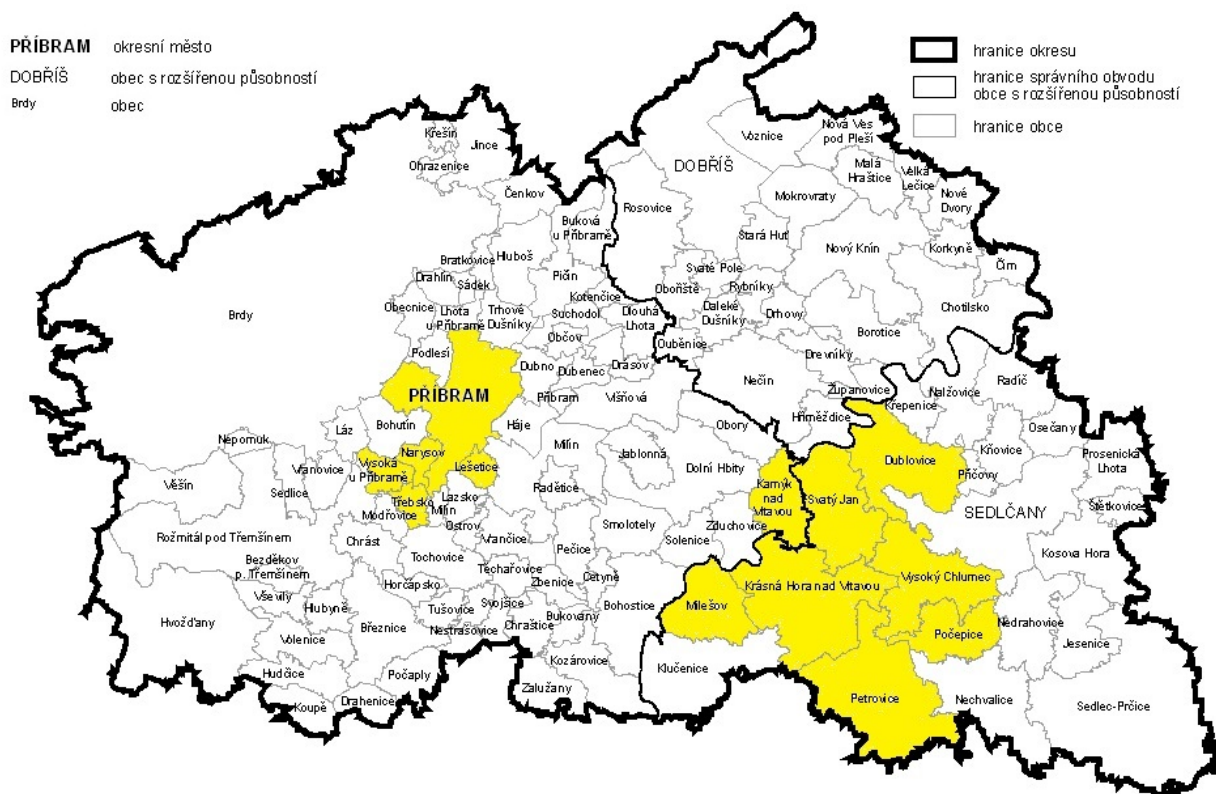
4.1.2 Přírodní a demografické údaje o regionu

Okres Příbram se nachází v jihozápadní části Středočeského kraje, na jihu sousedí s krajem Jihočeským a na západě s krajem Plzeňským. Severní hranici tvoří Berounsko a okres Praha-západ, východní okres Benešov. Příbramský okres s rozlohou 1563 km² je největším ve Středočeském kraji. Zemědělská půda zde zabírá 47,6 % z rozlohy okresu, 40,4 % pak zabírají lesy, které se svými 632 km² tvoří z Příbramska nejvíce zalesněnou oblast v kraji (Charakteristika okresu Příbram). Nutno však poznamenat, že podstatnou část těchto lesů se nachází v Brdech, které se však nachází už mimo území vymezené pro potřeby této práce.

Počet obyvatel příbramského okresu je 114,2 tisíc, přičemž hustota zalidnění dosahuje 73,1 obyvatel na km². Od reformy veřejné správy z 1. 1. 2003 se okres člení na tři správní obvody obcí s rozšířenou působností, kterými jsou Příbram, Dobříš a Sedlčany. V okresu se

v současnosti nachází 120 obcí, z nichž celkem osm má přiznáno statut města. Příbramský region je značně členitý. V západní a severozápadní části dominují zmíněné Brdy, v jižní části okresu se nachází Středočeská pahorkatina. Napříč územím protéká řeka Vltava, která jej dělí na dvě rozdílné části (Charakteristika okresu Příbram).

Samotná Krásná Hora nad Vltavou je vzdušnou čarou vzdálená přibližně 12 km od města Sedlčany a zhruba 21 km od Příbrami. K 1. 1. 2016 zde žilo 1085 obyvatel (Počet obyvatel v obcích České republiky). Obec se nachází na východ od řeky Vltavy, od jehož pravého břehu ji dělí vzdálenost asi 3 km. Na této straně příbramského okresu má také zdejší zemědělské družstvo umístěno většinu obhospodařovaných pozemků. Díky působnosti v k.ú. Třebsko a Narysov však ZD Krásná Hora působí i na území situovaném západně od řeky Vltavy. Pokud by měl být region, jímž se zabývá tato práce, charakterizován pomocí dotčených mikroregionů, pak by zasahoval především do Sdružení obcí Sedlčanska (Mikroregiony).

Obr. č. 1 – území (žlutě), kde působí ZD Krásná Hora

Zdroj: mapy.crr.cz.

4.2 Subjekty pro výzkum

Dotazníkového šetření se účastnila jedna velká společnost a tou je družstvo Krásná Hora nad Vltavou a.s. (PO), která je porovnávána se šesti soukromými zemědělci (FO). Při hledání vhodných fyzických osob byl mimo jiné využit portál Ministerstva zemědělství - eAGRI, a také seznam příjemců dotací, jenž je k nalezení na webových stránkách SZIF. V případě soukromých zemědělských podnikatelů byli v rámci této práce osloveni ti jedinci, jejichž oblast působení by co možná nejlépe odpovídala vymezení stanoveným působením ZD Krásná Hora. To znamená, že tito hospodáři působí ve stejných katastrálních územích jako krásnohorské družstvo, nebo případně vlastní pozemky v sousedních katastrálních územích.

Z původního dvouciferného počtu oslovených zemědělců projevilo nakonec ochotu spolupráce a také bylo schopno včas dodat vyplněné dotazníky pouze šest soukromých subjektů. I tento počet by však měl dostatečně posloužit účelům této práce a poskytnout dostatek podkladů k zodpovězení stanovených otázek. Cílem je posoudit význam dotací v rámci Společné zemědělské politiky Evropské unie pro zemědělské podnikatele v tomto regionu a zároveň posoudit vliv na jejich hospodářské výsledky. Všechny z uvedených subjektů byly osloveny osobně. Největší pozornost je přitom věnována Zemědělskému družstvu Krásná Hora nad Vltavou a.s. Na vyplnění dotazníku byla subjektům poskytnuta doba dva týdny, konkrétně od 30. ledna do 12. února 2017. Přehled dotací jednotlivých subjektů je k nahlédnutí v přílohách.

4.3 Použité metody

Jako hlavní nástroj pro získání potřebných dat k výzkumu bylo použito dotazníkové šetření a krátký nestrukturovaný rozhovor. Pro vzájemnou komparaci ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s. se soukromými zemědělci byla použita metoda SWOT analýzy. Poměrné zastoupení dotačních titulů ve výsledcích je pak vyobrazeno pomocí grafů.

Vzor dotazníku:

Dobrý den,

jmenuji se Monika Dunaj-Jurčová a studuji obor Veřejná správa v zemědělství a krajině na České zemědělské univerzitě v Praze. Prosím Vás o vyplnění tohoto dotazníku, který slouží k výzkumu pro mou bakalářskou práci, která se zabývá dotační politikou v regionu. V této studii je kladen důraz na strategické cíle v programovém období 2014-2020, proto Vás prosím, abyste informace o Vaší činnosti zahrnuli do tohoto období. Moc děkuji za Váš čas.

1. Základní údaje

a) název podniku/jméno hospodáře

.....

b) hospodaření v jakých katastrech

obcí.....

2. Počet pracovníků/osob trvale činných

v podniku/hospodářství.....

3. Zaměření činnosti (prosím doplňte)

a) rostlinná výroba

Celkem	výměra (ha+%)
zemědělská	
orná	
trvale travní porost	

b) živočišná výroba

Hospodářská zvířata	počet kusů
Skot	
Prasata	
Ovce	
Jiné.....	

4. Zde prosím vyplňte získané dotace (z EU i ČR od roku 2014)

Účel dotace	V rámci programu	Rok	Částka (cca)

5. Posuďte prosím důležitost dotací pro Vaše podnikání (zakroužkujte).
- velmi důležité
 - důležité
 - nedůležité
6. Omezuje nějak legislativa a zákony EU, společná zemědělská politika v rozvoji podnikání subjektu? Prosím stručně popište.
7. Jak byste srovnali situaci v zemědělství ve Vašem regionu před vstupem do EU a nyní?
- Ohodnoťte prosím známkou jako ve škole.
Před vstupem: 1 2 3 4 5
Nyní: 1 2 3 4 5
 - V čem vidíte zlepšení/zhoršení podmínek? Prosím, stručně popište.
8. Jaké byly Vaše hospodářské výsledky, které by se daly zahrnout do programového období 2014-2020? (zakroužkujte).
- vysoký zisk
 - průměrný zisk
 - ani zisk ani ztráta
 - ztráta
9. Jaké máte záměry do budoucna? Směřujete svůj rozvoj podle dotačního programu?

4.4 ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

4.4.1 Vznik a vývoj zemědělského družstva

Současný hospodářský celek vznikl postupným sloučením devíti menších zemědělských družstev, která byla založena v letech 1956 až 1959. V roce 1977 byla připojena farma státního statku s výměrou 500 ha a v roce 1996 také část ZOD Vysoký Chlumeč s výměrou 320 ha zemědělské půdy. Od roku 1998 ZD Krásná Hora hospodaří i na 1100 ha zemědělské půdy po ZD Třebsko, které skončilo likvidací. Následně družstvo v roce 2002 převzalo formou individuálního vstupu jednotlivých vlastníků ZD Svatý Jan s celkovou výměrou 600 ha zemědělské půdy. 1. ledna 2003 došlo ke změně právní formy na akciovou společnost. V následujícím roce pak proběhlo sloučení se ZS Petrovice a.s. disponující výměrou 1540 ha (ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. - O nás).

ZD Krásná Hora působí v bramborářsko-ovesné oblasti, v členitém terénu s průměrnou nadmořskou výškou 450 m. n. m. Roční úhrn srážek zde činí přibližně 500 mm a průměrná roční teplota je 6,7 °C. Společnost hospodaří na pozemcích, které má z velké části dlouhodobě pronajaté. Od roku 2000 postupně nakupuje půdu od původních vlastníků, k čemuž využívá PGRLF. Roční pachtovné je 2000 Kč/ha zemědělské půdy, průměrná cena zemědělských pozemků pro daňové účely činí 3,40 Kč/m². Družstvo na svých webových stránkách uvádí, že se od samého počátku snaží maximálně využívat programy EU v zemědělství (ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. - O nás).

4.4.2 Rostlinná a živočišná výroba ZD Krásná Hora

Celková výměra půdy obhospodařované ZD Krásná Hora činí 4892 ha. Z této výměry připadá 3269 ha (67 %) na ornou půdu a 1623 ha (33 %) na louky a pastviny. Ze struktury plodin pěstovaných na orné půdě zabírají se 45 % a 1475 ha obiloviny, následovány s 36 % a 1153 ha píce a dále pak s 19 % a 641 ha olejninami. V tabulce níže jsou zaznamenány průměrné hektarové výnosy (ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. - Rostlinná výroba).

Tab. 1 Průměrné hektarové výnosy ZD Krásná Hora

kukuřice siláž	49,38 t
kukuřice vlhké zrno – 60 % sušené	12,66 t
kukuřice zrno	9,56 t
obiloviny	5,02 t
řepka	2,76 t

V živočišné výrobě se ZD Krásná Hora zaměřuje především na chov skotu, jehož celkový stav čítá 3670 kusů. Z tohoto počtu připadá 1446 kusů na dojné krávy, 341 kusů pak na krávy masné. Průměrná roční dojivost krav dosahuje 8 724 litrů na kus. Tabulka níže zaznamenává průměrné denní přírůstky v kilogramech na kus (ZD Krásná Hora a. s. - Živočišná výroba).

Tab. 2 Průměrné denní přírůstky kg/ks ZD Krásná Hora

RV býčci Krásná Hora	1,303
Jalovičky Petrovice	0,955
OMD Vrbice	0,825
Jalovice Petrovice	0,804
Jalovičky Krásná Hora	0,739
Pastva Plešišť	0,708

5 Výsledky

Z dotazníkového šetření vzešly následující výsledky, z nichž lze vyčíst základní informace o subjektu, ekonomický stav a subjektivní pocity a názory zemědělských podnikatelů na dotační politiku.

5.1 Z dotazníku ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Důležitost dotací byla zástupci ZD Krásná Hora hodnocena vysoko – konkrétně je zařadily do kategorie „velmi důležité“. Při otázce, zda je nějak omezuje legislativa a zákony EU, pan ekonom Ing. Marek Kadeřábek dodal, že v rámci EU nejsou jednotné podmínky pro jednotlivé členské státy, což přináší velký problém například v konkurenceschopnosti.

Co se týče situace v zemědělství v regionu před vstupem do EU, byla jí na školní stupnici udělena známka 4. Nynější situace byla hodnocena známkou 3. K otázce v čem vidí zlepšení/zhoršení podmínek pan inženýr odpověděl, že se stále více podporuje nevýroba na úkor výroby/produkce a také, že zaznamenal značný nárůst administrativy a byrokracie. Zisk podniku byl hodnocen jako průměrný.

Do budoucna je hlavní záměr směřován k živočišné výrobě. Tomuto směru se přizpůsobují investice, celkový rozvoj podniku a navazujících výrob. Společnost bude nadále usilovat o nákup zemědělské půdy a pozemků pod stavbami i o rozšiřování zemědělského půdního fondu formou pachtu. Dále by měla trvat také spolupráce s obecními úřady působícími v obhospodařovaných územích a družstvo se bude snažit plně využít provozní dotace i ostatní podpory, které umožňují zákony a další dotační pravidla. Pro zaměstnance budou nadále poskytovány příspěvky na penzijní a životní připojištění, příspěvky na obědy a fungovat má i zajišťování mladých pracovních sil formou stipendia.

5.2 Z dotazníků soukromých zemědělských subjektů

5.2.1 Jindřich Karas

Hospodář se jmenuje Jindřich Karas a hospodaří ve dvou katastrech obcí Strýčkovy a Chrást. V hospodářství jsou 2 osoby, které toto hospodářství trvale zaměstnává. V současnosti se pan Karas zaměřuje jak na rostlinou tak i na živočišnou výrobu. K roku 2016 vlastní 55 ha zemědělské půdy, z toho 39 ha orné a 16 ha trvale travní porost. Co se týče živočišné výroby, chová aktuálně přesně 46 kusů skotu.

Dotace hodnotí jako velmi důležité. Omezuje ho přílišná a podle jeho slov někdy i nadbytečná administrativa, nízká podpora státu a nízká úroveň podpory vzhledem k EU. Dle názoru pana Karase, došlo od vstupu do Evropské unie k zlepšení situace v regionu. Na škále od 1 do 5 označil současnou situaci známkou 3. Stav před vstupem do EU pak ohodnotil známkou 4.

K otázce v čem vidí zlepšení/zhoršení podmínek odpověděl, že došlo ke zlepšení ve smyslu zvýšení dotací po vstupu do EU a že díky dotacím z EU měl možnost nákupu modernější zemědělské techniky. Zisk, kterého dosáhl, označil za průměrný. Do budoucna bude usilovat o získání další zemědělské půdy, rád by také získal dotace na rozvoj a modernizaci technického zázemí. Na dotacích získal pan Karas za rok 2014 celkem 417 324 Kč. Za rok 2015 celkem 361 323 Kč. A za rok 2016 celkem 503 983 Kč.

5.2.2 Petr Michalec

Pan Petr Michalec hospodaří ve čtyřech katastrálních územích, a sice v Pořešicích, Vleticích, Plešišti a v Mezihoří u Týnčan. Jeho hospodářství zaměstnává dvě osoby. Ze zemědělské půdy, kterou využívá, zaujímá 70 % trvale travní porost a 30 % půda orná. Trvale travní porost využívá pro vlastní účely. Vlastní 15 krav + odchov.

Také pro tohoto soukromého zemědělce jsou dotace velice důležité. Podotýká však, že jej v podnikání omezuje striktní legislativa a nadbytečné množství zbytečné administrativy. Na školní stupnici od 1 do 5 hodnotí současnou situaci zemědělství v regionu známkou 4 a situaci před vstupem do EU známkou 3.

Při otázce v čem vidí zlepšení/zhoršení podmínek uvedl nemožnost samostatné práce vzhledem k dodržování speciálních kritérií pro získání určitých dotací a příliš mnoho zbytečných příkazů. Hospodářské výsledky pana Michalce nevedly k zisku, ale ani ke ztrátě. Svůj rozvoj se snaží částečně směřovat podle dotačního programu. Do budoucna má v plánu zaměřit se hlavně na rozvoj agroturistiky, protože dle názoru pana Michalce, je to odvětví, které se v ČR v poslední době rozrůstá a nabírá na významnosti. Hlavním předmětem zájmu turistů by se mělo stát jeho stádo deseti koní.

5.2.3 Tomáš Němec

Další zástupce soukromých zemědělských subjektů, který byl ochotný vyplnit dotazník, se jmenuje Tomáš Němec. Hospodaří v katastrálních územích obcí Vysoká u Příbramě, Třebsko, Narysov, Strýčkovy a Bohutín. Svoje hospodářství obhospodařuje sám, přičemž je nutné podotknout, že jeho hlavní náplní práce je vedení vlastní firmy Rustico

Vysoká s.r.o. zabývající se činnostmi spojenými s agroslužbami. Firma nabízí na prodej pesticidy a přípravky na ochranu rostlin. Dále zajišťuje poradenství v oblasti léčby nemocí rostlin a jejich ošetřování.

Tomáš Němec v zemědělství podniká od roku 2010. 90 % výměry své zemědělské půdy využívá jako půdu ornou, zbývajících 10 % pak jako trvale travní porost. Živočišnou výrobu neprovozuje. Podobně jako ostatní dotazovaní, považuje i pan Němec pro své podnikání poskytované dotace za důležité. Na otázku, jestli je nějak omezován legislativou a zákony EU, odpověděl, že jej svazuje nadměrná byrokracie.

Jelikož podniká od roku 2010, nemůže srovnat nynější situaci v regionu s tou před vstupem do EU, neboť mu v tomto ohledu chybí vlastní zkušenost. Své hospodářské výsledky zahrnul do kategorie neziskové a neztrátové. Jeho záměry do budoucna počítají s rozšířením farmy o dobytek. Na otázku, zda směřuje svůj rozvoj dle dotačního programu, odpověděl souhlasně s tím, že velmi rád by získal především dotace z Programu rozvoje venkova.

5.2.4 Jan Šedivý

Jan Šedivý je hospodářem podniku menšího charakteru. Hospodaří pouze v jediném katastrálním území a to v obci Třebsko. Celkem hospodaří na ploše čítající necelých 36 ha. 22,96 ha z této plochy zaujímá půda orná a zbylých 12,89 ha trvale travní porost. Co se živočišné výroby týče, chová v rámci svého hospodářství 25 kusů masného skotu. Pan Šedivý tvrdí, že hlavním úkolem rostlinné výroby na jeho farmě je pokrýt potřeby krmivové základny. Může tak zachovat oběh živin a zajistit úrodnost půdy.

Ani pan Šedivý není výjimkou a také on označil poskytované dotace za důležité. Vadí mu však příliš složitý systém dotační politiky, ve kterém vidí mnoho omezení, podmínek a administrativy celkově s tím spojené. Situace v regionu se podle názoru pana Šedivého po vstupu do EU mírně zlepšila, vyjádřeno stupnicí: ze známky 4 na známku 3. Výsledky svého podnikání zhodnotil jako průměrné. Do budoucna se chce zaměřit zejména na získávání dotací na modernizaci strojního zařízení, protože technické vybavení, které pan Šedivý používá, je podle jeho názoru zapotřebí obnovit.

5.2.5 Josef Kazda

Pan Kazda hospodaří v katastrálních územích Třebsko, Modřovice, Chrást, Strýčkovi, Oslí a Hoděmýšl. Na 410 hektarech orné půdy se věnuje pěstování hlavně obilnin, řepky a kukuřice na zrno. 36 ha využívá jako trvale travní porost. V hospodářství, dle slov pana

Kazdy, je nadmíru práce, ale spolu se svým synem to dobře zvládají. Živočišnou výrobu neprovozuje.

Také pro tohoto soukromého zemědělce jsou dotace velmi důležité. Na otázku zda se cítí být nějak omezován legislativou zákony EU, odpověděl, že se byrokratizuje celá státní správa a na člověka je kladena větší zátěž. Dále mu vadí neustálé legislativní změny podmínek pro podnikání. Podle názoru pana Kazdy se ale situace v regionu po vstupu do EU mírně zlepšila, vyjádřeno stupnicí: ze známky 3 na známku 2. Se svými hospodářskými výsledky je farmář spokojen. Nicméně zisk z podnikání označil za průměrný. Do budoucna žádné speciální plány nemá, rád by pokračoval ve stejném duchu jako doposud.

5.2.6 Filip Matoušek

Filip Matoušek patří mezi mladé zemědělce, neboť své hospodářství převzal začátkem roku 2016 po svém otci. Působí v katastrálním území Dominikální Paseky Veškeré pozemky, které užívá, má v nájmu, o čemž tvrdí, že je to pro něj nejlepší možné řešení. Majitelé pozemků je dlouhodobě pronajímali jeho otci a teď i jemu. Co se týče živočišné výroby, momentálně chová 20 kusů masného skotu.

Ani Filip Matoušek není výjimkou a i on označil dotace jako velmi důležité. Situaci v regionu před vstupem do EU a nyní nedokáže nijak porovnat, protože v této činnosti působí teprve chvíli. Na otázku, zda se cítí být nějak omezovaný legislativou a zákony EU, odpověděl, že všechna pravidla, která EU nastavuje, ve své podstatě omezují. Své hospodářské výsledky zahrnul do kategorie průměrného zisku. Svůj rozvoj podle nabízeného dotačního programu nesměruje. Osobně se snaží spíše o získání dalších pozemků k rozšíření zemědělství.

5.3 Komparace subjektů

Pro srovnání zemědělského družstva (PO) se soukromými zemědělci (FO), je vhodné mít detailní přehled o daných subjektech. Za tímto účelem byla na základě vyhodnocených dotazníků doplněných o stručný rozhovor s jednotlivými subjekty zpracována SWOT analýza.

5.3.1 SWOT analýza

SWOT analýza je analytická technika používaná pro zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost podniku, organizace nebo nějakého konkrétního záměru (například nového produktu či služby). Nejčastěji je používána v rámci strategického řízení

a marketingu. Jejím autorem je Albert Humphrey, který ji navrhl v 60. letech 20. století (SWOT analýza).

Tato analýza může pomoci posoudit význam vnitřních a vnějších vlivů, které mají dopad na rozvoj regionu. Vstupní údaje se shromažďují za účelem analýzy, která se provádí s cílem identifikovat důležitá fakta o návrhu strategických alternativ. SWOT je zkratka anglických slov strengths – silné stránky, weaknesses – slabé stránky, opportunities - příležitosti a threats - hrozby. Účelem této analýzy není určit typ silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, ale poukázat na ty strategicky důležité. To znamená, že je třeba definovat faktory, které ovlivňují regionální rozvoj a také stanovit význam jednotlivých faktorů a vyhodnotit jejich dopad na výběr strategie. SWOT analýza je tedy nástroj popisující celkovou situaci (Hrabánková, 2006).

V této bakalářské práci bude SWOT analýza využita k tomu, aby mohly být zjištěny společné prvky zkoumaných subjektů a zároveň určeny silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby u ZD Krásná Hora a šesti FO. Veškeré uvedené výstupy by se přitom měly vztahovat k právě aktuálnímu období.

Tab. 3 SWOT analýza ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s.

Silné stránky-S (jsou pozitivní a dají se ovlivnit)	Slabé stránky-W (jsou negativní a dají se ovlivnit)
Diverzifikovaná výroba Kvalitní produkce mléka Šlechtění skotu Přidružená výroba Malé úvěrové zatížení Bioplynové stanice Získání nových pozemků	Nedostatek volných finančních prostředků Nerovné podmínky v rámci EU
Příležitosti-O (jsou pozitivní a nedají se ovlivnit)	Hrozby-T (jsou negativní a nedají se ovlivnit)
Vhodné finanční podpory Příznivé ceny chovného skotu Zvýšení dotací v rámci výzkumných úkolů Rostoucí zájem o rozvoj venkova	Klimatické podmínky Striktní legislativa a legislativní změny Výkupní ceny Nestabilita nájemných smluv

Z provedené SWOT analýzy lze vyčíst, že u ZD Krásná Hora získaly převahu silné stránky. Patří mezi ně například přidružená výroba v podobě výroby hadic a koncovek, která přinesla mírné nadprůměrný zisk, nebo využívání vlastní elektrické energie v podobě bioplynu. Společnost se i nadále snaží rozšiřovat zemědělský půdní fond nákupem nových pozemků nebo pachtem, z čehož je patrná snaha o další rozvoj družstva.

Mezi příležitosti byly zařazeny i možnosti využívání vhodných finanční podpor. V uplynulém roce došlo k nárůstu objemu dotací částečně jako reakce na kompenzaci nepříznivého průběhu počasí v roce 2015 a stále klesající ceny mléka. Dále také došlo ke zvýšení dotací v rámci řešení výzkumných úkolů. V rámci dotačního programu PRV byla dokončena stavba pro Odchov mladého dobytka (OMD) Krásná Hora, hnojiště Vrbice a do konce května 2017 by měla být dokončena celá investiční akce přístavbou stáje K147 v Petrovicích. Další příležitostí se ukazuje být příznivá cena chovného skotu.

Co se týče slabých stránek, tak jsou zde uvedeny nerovné podmínky v rámci EU, přičemž na tuto slabou stránku poukázala většina dotazovaných subjektů hospodařících v zemědělství. Z tohoto faktu lze usuzovat, že PO a FO hospodařící v České republice nejsou spokojeny s rolí, která byla této zemi v rámci EU přisouzena.

Ke hrozbám byla zařazena také striktní legislativa obsahující hygienické a veterinární normy. ZD Krásná Hora má hodně půdy připachtováno. Pokud by tedy majitelé odstoupili od smluv, družstvo by přišlo o část dotací, které získává na jednotlivé pozemky. S hrozbami souvisí i užítkovost dojného skotu, která byla na dobré úrovni, ovšem i nadále docházelo k poklesu realizační ceny. Ve srovnání s rokem 2015 cena mléka poklesla o 0,93 Kč a byla dosažena průměrná cena 7,01 Kč/l. Velikou hrozbou pro zemědělce je počasí, ale díky příznivějšímu průběhu počasí během roku 2016 bylo dosaženo slušných výnosů v oblasti produkce obilovin, řepky i píce, čímž se vylepšila zásoba objemných krmiv.

Celkově bylo během roku 2016 dosaženo relativně příznivého výsledku hospodaření, což vede k posilování ekonomické stability společnosti. Díky této skutečnosti mohlo například dojít i k navýšení průměrné hrubé měsíční mzdy zaměstnanců ZD Krásná Hora.

Tab. 4 SWOT analýza fyzických osob

Silné stránky -S (jsou pozitivní a dají se ovlivnit)	Slabé stránky -W (jsou negativní a dají se ovlivnit)
Samostatnost v rozhodování Přizpůsobivost aktuální situaci Pozemky ve vlastnictví Možnost volného nákupu modernější techniky	Nadměrné pracovní vytížení Někdy zastaralé technické vybavení Složitě dohledávání informací o dotačních programech
Příležitosti-O (jsou pozitivní a nedají se ovlivnit)	Hrozby -T (jsou negativní a nedají se ovlivnit)
Vhodné finanční podpory Rostoucí zájem o rozvoj venkova Agroturistika	Klimatické podmínky Nadbytečná administrativa Legislativní změny Nízká podpora státu Omezení samostatnosti řadou kritérií Výkupní ceny komodit Pozemky v nájmu

FO mají ve svých silných stránkách uvedenu na prvním místě svobodu rozhodování. Oproti ZD se dokáží rychleji přizpůsobit a může se rozhodovat na základě svých rozhodnutí, bez zbytečných prodlev. Tato skutečnost se může často pozitivně projevit především v ekonomické oblasti, neboť FO jsou schopny pružněji zareagovat na aktuální potřeby trhu, nebo na případné hrozící krize.

Jako silnou stránku lze určit pozemky v osobním vlastnictví, neboť zde není riziko ztráty obhospodařované plochy, podle které jsou poskytované dotační příspěvky. Tento faktor uvedla většina dotazovaných subjektů, jsou však i tací, kterým vyhovuje hospodaření na pronajaté půdě.

Slabé stránky obsahují nadměrné pracovní vytížení. Soukromí zemědělci obstarávají fungování svého hospodářství často ve velmi malém počtu osob, a je zde uveden i případ, kdy hospodář pracuje zcela sám. Objem práce se přitom mění dle jednotlivých časových období, přičemž zejména v době sklizně dochází k jejímu rapidnímu nárůstu.

Mezi slabými stránkami soukromého hospodaření bylo v jednom případě uvedeno mimo jiné i zastaralé technické vybavení farmy. Hospodář zde poukazuje na to, že je pro něj

mnohdy výhodnější a často i nutná oprava pouze za použití náhradních dílů, než nákup nové techniky.

Jednoznačnou slabou stránkou je pak také poměrně složité dohledávání informací o jednotlivých dotačních programech. Tuto skutečnost ve svých výpovědích uvedla většina dotazovaných, přičemž někteří se přiznali i k tomu, že v důsledku těchto komplikovaných pravidel musí mnohdy hradit různé sankce.

Jako příležitost pro FO jsou uvedeny již zmíněné finanční podpory. Zařadit sem lze i agroturistiku, která může posloužit k širšímu využití zemědělské farmy. Jak je patrné z odpovědí poskytnutých v rámci dotazníků, minimálně jeden ze soukromých zemědělců zvažuje, že se hodlá vydat právě touto cestou.

Mezi hrozby musí být dle výpovědí FO jednoznačně zařazena nadbytečná administrativa. Všichni dotazovaní ji ve svých výpovědích zmínili jako jedno z negativ. Velká řada nejrůznějších byrokratických opatření jistě ubírá zemědělcům mnoho času, který by mohli věnovat jiným činnostem. Na druhou stranu je třeba uvést, že Ministerstvo zemědělství se s přebujelou administrativou snaží bojovat. Za tímto účelem byla zřízena Antibyrokratická komise Ministerstva zemědělství (ABK) a ministerstvo také prostřednictvím portálu eAGRI vyzývá veřejnost k zasílání podnětů vedoucích ke zlepšení situace (Antibyrokratická komise Ministerstva zemědělství).

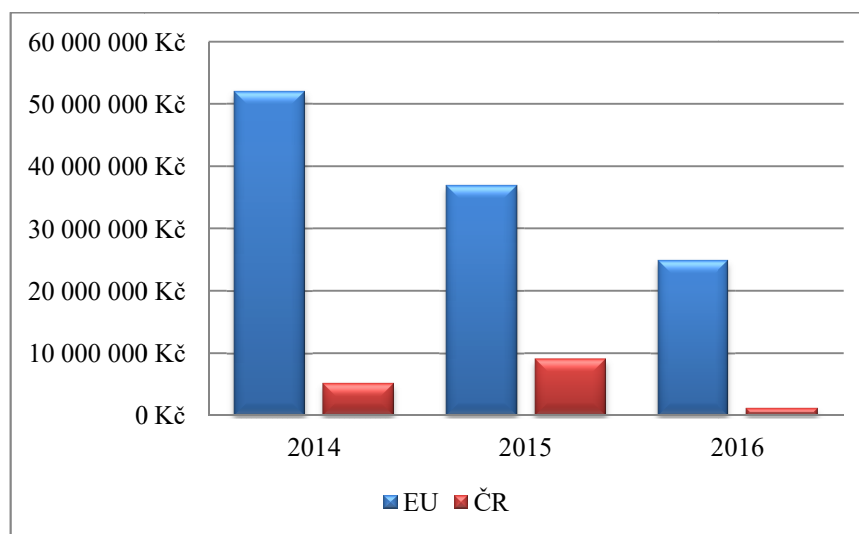
Některé FO v souvislosti s předchozím bodem dále uvedli nemožnost samostatné práce vzhledem k dodržování speciálních kritérií pro získání určitých dotací. FO jsou samozřejmě taktéž závislé na výkupních cenách komodit, které je mohou silně ohrozit. Nesmí být opomenuta ani nepřízeň počasí, která je taktéž velikou hrozbou pro všechny zemědělské podnikatele v rámci SWOT analýzy.

5.4 Zastoupení dotací z fondů EU a z národního rozpočtu ČR

Sledované období let 2014-2016 je pro region Krásná Hora nad Vltavou charakteristické poměrně dobrým zastoupením dotačních titulů. V oblasti zemědělství se otevírá široká řada národních i evropských dotačních možností, přičemž dle vlastního zkoumání mohou říci, že zemědělci ve zmíněném regionu, dostávají mnohem častěji dotace evropské.

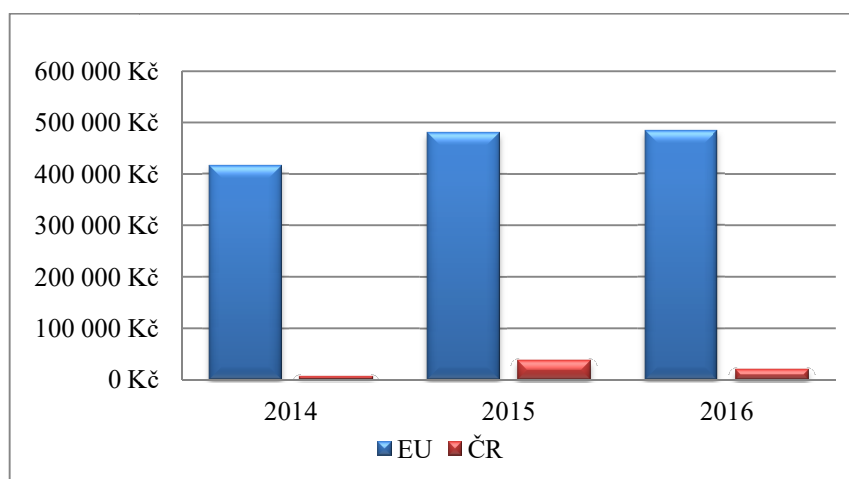
V této kapitole je přehledně vidět, jak velká poměrová část těchto dotací byla poskytována z fondů Evropské unie a z národního rozpočtu České republiky.

Obr. č. 2 Dotační podpora pro ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s. v letech 2014-2016

Zemědělské družstvo Krásná Hora nad Vltavou obdrželo v období 2014-2016 dotace v celkové výši 129 537 041 Kč. Jak lze vyčíst z grafu ZD z těchto tří let dosáhlo na evropské dotace nejvýše v roce 2014 a to konkrétně částkou 52 056 512 Kč. Tato částka je tvořena převážně financemi vyplacených v rámci těchto programů: Tele masného typu, SAPS-jednotná platba na plochu a Agroenvironmentální opatření. Další získané evropské podpory byly určeny například na modernizaci zemědělských podniků, na dobré životní podmínky zvířat či na dojnice. Procentuálně dotace vycházejí takto: 87,89 % zaujímají dotace z EU a 12,11 % dotace z národních zdrojů.

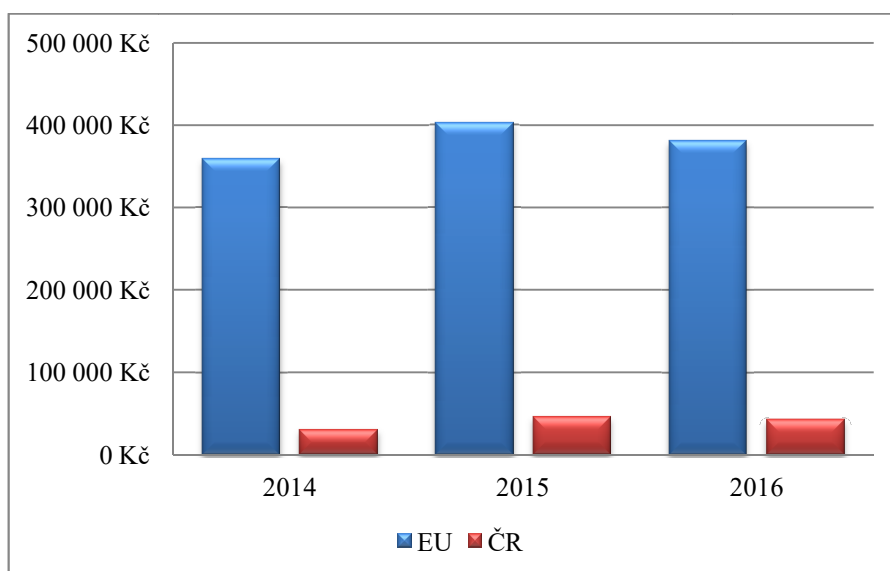
Obr. č. 3 Dotační podpora pro pana Jindřicha Karase v letech 2014-2016

U pana Jindřicha Karase, zaznamenává vývoj v tomto tříletém období rostoucí tendenci. Národní dotační podpora má ve vztahu k podpoře evropské nevýrazný podíl. Konkrétně 95,5 % ku 4,5 %. Celkový součet dotací z EU za tři roky tvoří částka 1 380 376,75 Kč a národní dotace lze charakterizovat částkou 64 434,92 Kč. Nejlepší z hlediska národních podpor, jak můžeme sledovat, je rok 2015, a to je díky využití dotace na méně příznivé oblasti.

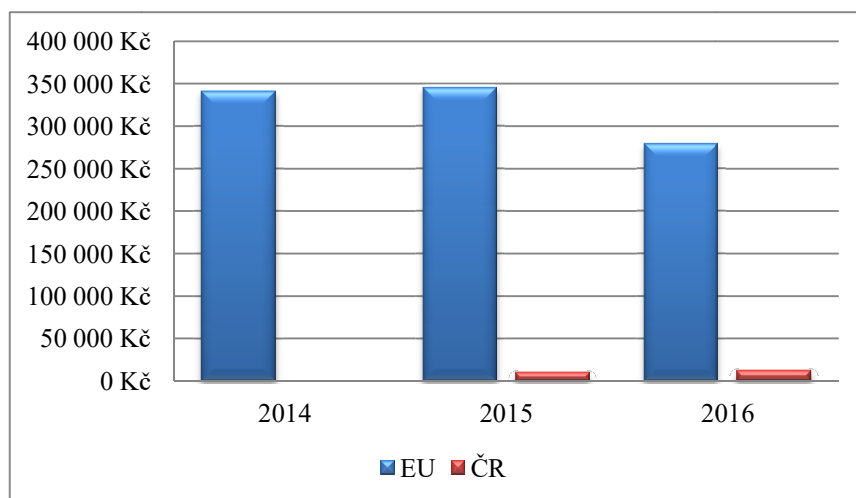
Nejvíce na Evropských dotacích získal pan Karas za rok 2016 a to jednotnou platbou na plochu SAPS, jejíž částka činila 192 280 Kč a platbou pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí a to částkou 123 521 Kč.

Obr. č. 4 Dotační podpora pro pana Petra Michalce v letech 2014-2016

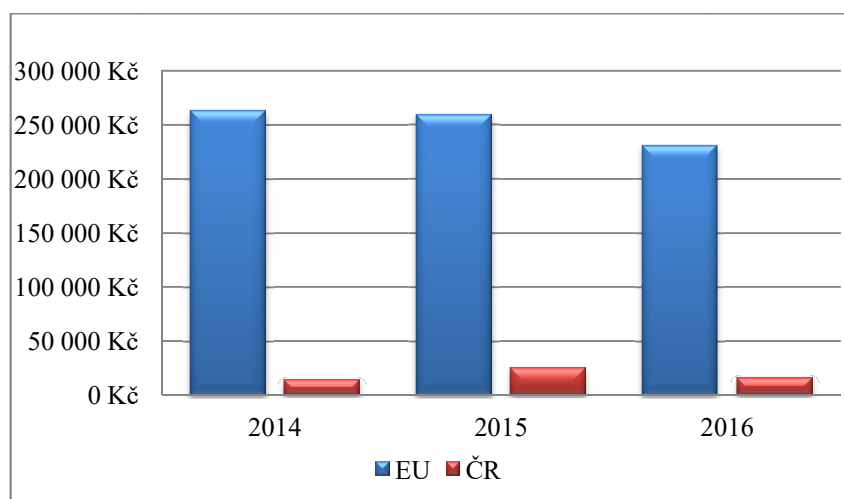
Pan Petr Michalec získal v souhrnu za tříleté období 1 262 281 Kč. Z toho tvoří 90,57 % dotace evropské a 9,43 % dotace z národního rozpočtu. Nejvíce se mu dostalo jak evropských tak národních dotací v roce 2015, ale to jen s minimálním rozdílem. Největší vliv na celkové částce tvoří, jako asi u všech subjektů, platba na plochu, která se pohybuje kolem 240 000 Kč.

Obr. č. 5 Dotační podpora pro pana Tomáše Němce v letech 2014-2016

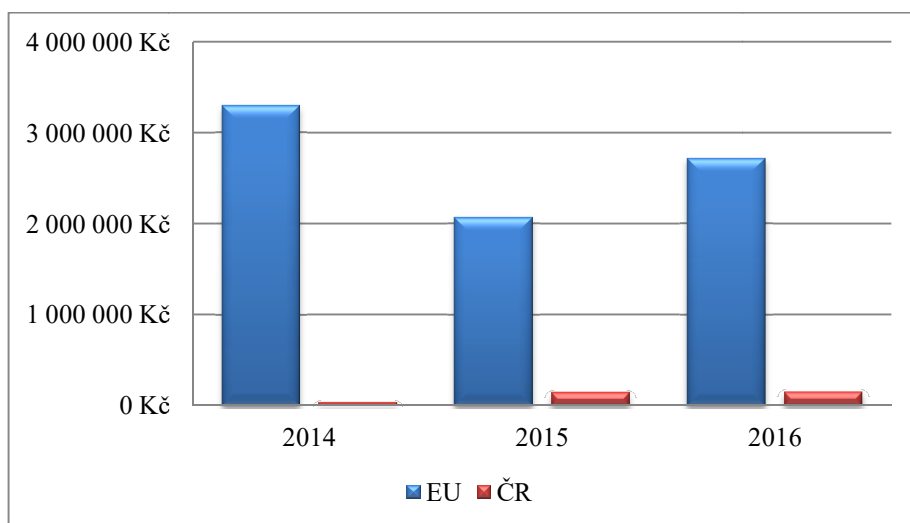
Pan Tomáš Němec 97,71 % podpor získal z fondů Evropské unie a pouze 2,29 % z fondů národních. Celkem za tříleté období získal na dotacích 988 346 Kč. V roce 2016 dosáhl nejmenšího podílu na platbě na ploše, a to nejspíše z důvodu úbytku výměry obhospodařované plochy. Jednotná platba na plochu činila v roce 2014 celkem 341 000 Kč. Oproti tomu v roce 2016 celkem 270 000 Kč.

Obr. č. 6 Dotační podpora pro pana Jana Šedivého v letech 2014-2016

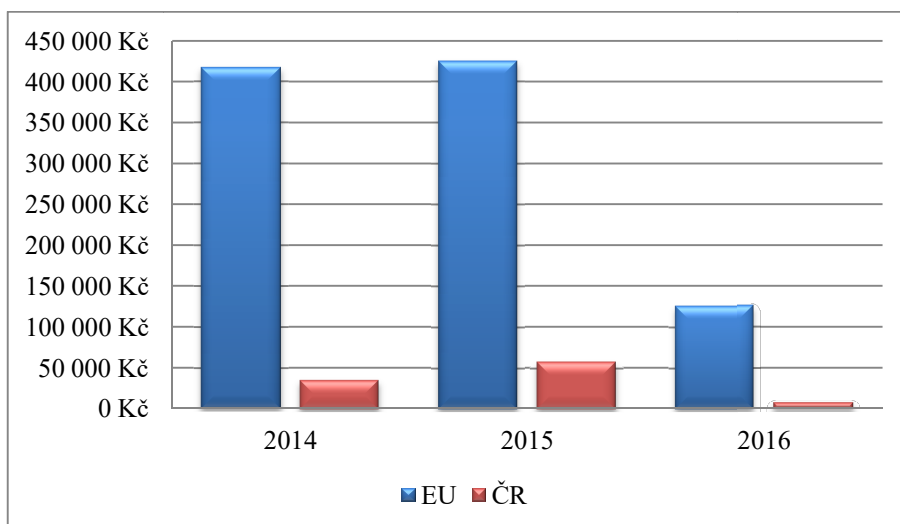
Pan Jan Šedivý je hospodář malého charakteru, ale i přesto dosáhl na tytéž podpory jako ostatní fyzické osoby. Za období 2014-2016 získal dotační podporu celkem za 810 786 Kč. Největší podíl má Jednotná platba na plochu SAPS, která panu Šedivému přinesla v průměru 213 000 Kč.

Obr. č. 7 Dotační podpora pro pana Josefa Kazdu v letech 2014-2016

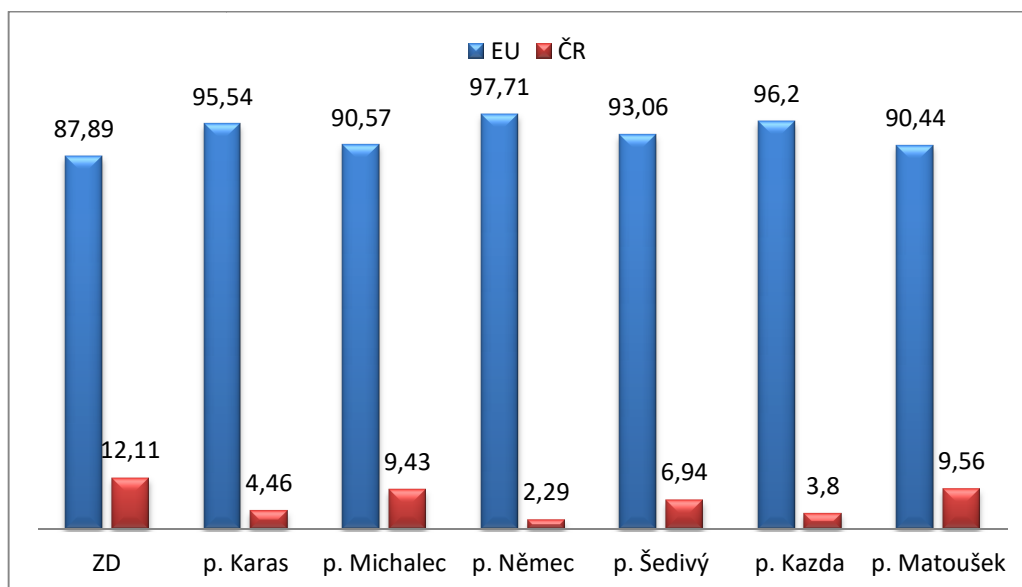
Pan Josef Kazda na rozdíl od ostatních fyzických osob využil v roce 2016 v rámci evropských podpor dotaci na Greening ve výši 1 033 478 Kč. Celkem za období 2014-2016 obdržel na dotacích částku 8 394 540 Kč. Z toho 96,20 % tvoří peníze z evropských fondů a zbytek 3,80 % finance z národního rozpočtu. V prvním roce tohoto zkoumaného období obhospodařoval pan Kazda zřejmě nejvíce plochy a jednotná platba na plochu SAPS se vyšplhala na částku 3 201 480 Kč.

Obr. č. 8 Dotační podpora pro pana Filipa Matouška v letech 2014-2016

Pan Filip Matoušek převzal začátkem roku 2016 hospodářství po svém otci. Z grafu je patrné, že se nejspíš udály nějaké změny v tomto hospodářství. Rok 2016 zaznamenává propad dotací jak z národního tak z evropského rozpočtu. V roce 2015 byly celkem vyplaceny podpory v hodnotě 483 159 Kč. V následujícím roce byl tento součet snížen o 348 533 Kč.

Obr. č. 9 Procentuální srovnání dotačních podpor

Z výsledků je patrné, že zemědělství v regionu je finančně závislé na prostředcích, které jsou poskytovány z fondů Evropské unie prostřednictvím Společné zemědělské politiky a v případě České republiky také ze státního rozpočtu. Toto hodnocení je založeno na výpovědích všech zkoumaných subjektů, které s jistotou odpovídaly, že dotace jsou pro ně důležité či velmi důležité. Na základě tohoto grafu je jasně prokazatelné, že bez evropských injekcí v podobě finanční podpory, by zkoumaní zemědělci mohli jen těžko hospodařit s kladnými výsledky.

Z dotazníkového průzkumu vzešla i mnohá doporučení a připomínky. Doporučení se týkala zejména uvádění podrobnějších informací a návodů na webových stránkách SZIF, především popsání procesu podání Jednotné žádosti v jednotlivých krocích při elektronickém zpracování. Dále by FO uvítali zpřehlednění webových stránek pro snadnější orientaci a vyhledávání jednotlivých dotačních titulů.

Z celkového pohledu je zřejmé, že zemědělské družstvo, jakožto právnická osoba, je více ovlivněná dotační politikou. Zmiňovaná byrokracie ve svých důsledcích vede až k tomu, jak ji potvrzují zkoumané subjekty, že řada programů, není dostatečně využívána. Je patrné, že menší farmy rodinného typu administrativa nejvíce zatěžuje.

6 Diskuze

Čerpání zemědělských dotací, jak v řadě případů dokládá tato bakalářská práce, úzce souvisí s regiony a regionální politikou. Hlavním novodobým úkolem zemědělství totiž není jen produkce kvalitních potravin, ale i péče o krajinu, ochrana životního prostředí a snaha o rozvoj venkova. Lze se tak plně ztotožnit jak s Binkem a Svobodovou (2009), kteří na multifunkčnost venkovského prostoru upozorňují, tak i s Leónem (2005), který uvedl, že zlepšení kvality života na venkově může prospět celé společnosti.

Z těchto důvodů získávají zemědělské dotace stále více na důležitosti a stávají se významným zdrojem příjmů zemědělských podniků ČR. Vstup do EU znamenal pro ČR změnu spojenou jednak s novými příležitostmi v podobě otevření společného trhu a jednak s pocítěním vlivu větší konkurence a nutností se přizpůsobit regulacím SZP.

Pro posouzení vlivu jednotlivých dotací ve zkoumaném regionu, byl použit dotazník a krátký rozhovor se všemi subjekty, z nichž je jasně patrné jak velký vliv na jednotlivé podniky dotační programy mají. Největší vliv mají jednotné platby na plochu SAPS, které jsou vypláceny všem zemědělcům a znamenají pro ně nejvyšší přínos peněz. Dovolujeme si proto souhlasit s tvrzením Svobody (2008), kterým dokazuje, že dotace jsou podstatným příjmem zemědělských podniků s podílem 15-20 % na celkových výnosech a že vstup do EU přinesl nové zdroje, díky kterým dotace vzrostly více jak dvojnásobně.

K získání dotací ale nevede úplně jednoduchá cesta. Existuje řada podmínek, pravidel a nezbytných kroků, které je potřeba k jejich dosažení podniknout. ZD Krásná Hora má tým lidí, kteří prochází školením a mají aktuální informace o finančních podporách. Právnícké osoby zpravidla tedy mívají lepší předpoklady pro správné plnění podmínek. Pro soukromé subjekty je plnění podmínek složitější a, jak uvedly ve svých výpovědích, jsou často sankciovány za jejich neplnění. Částečně tak lze dát za pravdu Čechurovi (2005), že větší podniky mají výhody v informovanosti.

Výhodou fyzických osob je naopak to, že mají do jisté míry větší volnost v rozhodování, takže mohou snadněji měnit zaměření svého podnikání. Jeden z oslovených soukromých zemědělců například uvedl, že má do budoucna v plánu zaměřit se hlavně na rozvoj agroturistiky, protože dle jeho názoru, je to odvětví, které se v poslední době rozrůstá a nabírá na významnosti. Toto tvrzení, které podpořili i Tomšík (2009) a Adamov et al. (2016), je podle mého názoru pravdivé. Na druhou stranu je dobré vzít v potaz i stanovisko Baumové (2011) a roli agroturistiky, obzvláště v některých oblastech, nepřeceňovat.

Boháčková a kol. (2011) uvedla, že mezi hlavní důvody poskytování dotací do zemědělství patří především potravinová bezpečnost. Specifickými opodstatněními pak podle ní může být i nezávislost základních potřeb občanů na dovozu a potřeba zajištění cenové stability zemědělských výrobků. Dle našeho názoru, tato strategie úplně neodpovídá současné situaci. Poskytování dotací potravinovou bezpečnost zcela neposkytuje, neboť jsou na nich čeští zemědělci čím dál závislejší.

Dokládá to i fakt, že zemědělské subjekty zkoumané v této práci ve většině případů uváděly, že současnou situaci považují za mírně lepší než před vstupem do ČR do EU. Jejich hospodářské výsledky vykazují průměrné zisky, popřípadě že jsou neziskové či neztrátové. Dá se tedy odhadovat, že bez evropských dotací by jejich celková ziskovost ještě poklesla, a mnozí by pravděpodobně zvažovali pokračování své činnosti.

Dotace z našeho pohledu hrají zásadní úlohu i v souvislosti s kvalitou a cenou potravin, která je stále hlavním vodítkem výběru při nakupování. V potravinách se v současné době často objevují suroviny, které by tam vůbec neměly být, různé náhražky nebo zbytečné množství vody. Mohou za to obchodníci, kteří chtějí zvýšit svůj zisk, a také potřebují, aby jejich potraviny měly co nejdelší trvanlivost. Trhu dominují velké obchodní řetězce a to je podle mého názoru problém, protože farmáři jsou vůči těmto řetězcům často znevýhodněni.

V souvislosti s touto prací bychom proto chtěli poukázat na to, že regionální české produkty bývají čerstvé, mají prokazatelný původ a že jejich využíváním se podporuje domácí zemědělství. Zdejší zemědělci by nemuseli být tak závislí na dotacích, kdyby nebyli neustále nuceni jít dolů s cenou svých komodit a kdyby bylo více zákazníků, kteří by měli zájem o domácí kvalitu. Troufáme si tvrdit, že soběstačnost základních komodit je otázkou naší bezpečnosti.

Z hlediska dalšího zdůvodnění zemědělských dotací, bychom po vypracování této práce dali určitě za pravdu důvodům, které zmiňuje Grega (2005). Výzkum potvrdil, že přírodní faktory, otázky spjaté s vlastnictvím půdy a nepružnost poptávky po většině produktů hrají v zemědělství zcela zásadní roli. Problémy, které jsou s nimi spjaty, jsou však jen těžko odstranitelné, takže kompenzační role dotací je zde velmi důležitá.

V souvislosti s poskytováním finančních podpor v zemědělství lze určitě mnoho věcí zlepšit. Jedná se především o administrativní stránku, na jejíž složitost si stěžovaly v podstatě všechny subjekty. Snahy o snížení míry byrokracie však již léta probíhají, takže snad lze do budoucna očekávat určité zlepšení. I přes tyto nedostatky však mají zemědělské dotace z našeho hlediska své opodstatnění.

7 Závěr

V bakalářské práci byly charakterizovány dotace v oblasti zemědělství, jež v současné době neodmyslitelně souvisí s činností každého zemědělského podnikatele. Práce měla za cíl posoudit vliv těchto dotací na hospodaření zemědělských subjektů. Mělo by zaznít zhodnocení, zda je dotační politika zaměřena více na zemědělské družstvo, jakožto dominantní společnost zvoleného mikroregionu, či na soukromé zemědělce.

Ve sledovaném programovém období 2014-2020 jsou z prostředků Evropské unie poskytovány dotace v kategorii Agroenvironmentálních opatření AEO-EAFRD, Greening, Jednotná platba na plochu SAPS, dotace na tele masného typu či na dojnice. Ostatní dotace, kterými jsou Přechnodné vnitrostátní podpory PVP, jsou hrazeny z národního rozpočtu České republiky. Další národní podpory jako dotace na úroky a podporu pojištění od PGRLF, dotace na Zelený bonus a Zelenou naftu nebyli vůbec u studovaných subjektů zaznamenány.

Největší vliv mají jednoznačně jednotné platby na plochu SAPS, které jsou vypláceny všem zemědělcům a znamenají pro ně nejvyšší přínos peněz. Zemědělci jsou prokazatelně závislí na dotacích.

Z výsledků je patrné, že dotační politika je více zaměřena na zemědělské družstvo, jakožto právnickou osobu. Drobní farmáři se snaží o zjednodušení podnikání a ukotvení definice rodinné farmy do zákona. Chtějí, aby s nimi stát zacházel jinak než s velkými zemědělskými podniky. Bylo by dobré, kdyby se podařilo odbourat byrokracii a rodinná farma by se mohla stát základem českého zemědělství.

Má-li ČR možnost v oblasti zemědělství vůbec něco ovlivnit, měla by to být právě změna úředníků k aplikaci unijních pravidel do tuzemských podmínek. EU by neměla prostřednictvím striktních podmínek bránit zemědělským podnikatelům v ČR v možnostech jejich rozvoje.

8 Použité zdroje

8.1 Seznam literatury

Adamov, T. C., Dragoi, D., Iancu, T., Feher, A. 2016. Capitalizing agroturist potential of the mountain region from Romania. *Journal of Biotechnology*. p. 101. ISSN 0168-1656.

Dostupný také z:

<<http://www.sciencedirect.com.infozdroje.czu.cz/science/article/pii/S0168165616306174>>.

Anania, G., D'Andrea, M. R. P. 2015. The 2013 Reform of the Common Agricultural Policy. In: Swinnen, J. (ed.). *The Political Economy of the 2014-2020 Common Agricultural Policy: An Imperfect Storm*. Centre for European Policy Studies (CEPS). Brusel. p. 31-86. ISBN: 978-1-78348-484-3.

Bakucs, L. Z., Fertő, I., Fogarasi, J. 2007. Technical efficiency of Hungarian Farms before and after Accession. *European Association of Agricultural Economists – 100th Seminar*. p. 311-320 Dostupný také z <<https://ideas.repec.org/p/ags/ea100/162366.html>>.

Baumová, S. 2011. The Tourist Potential of Rural Areas in Poland. *Eastern European Countryside*. p. 107-135. Dostupný také z <<http://apcz.pl/czasopisma/index.php/EEC/article/view/v10130-011-0006-z/3346>>.

Beran, V., Dlask, P. (eds.). 2005. *Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí*. Academia. Praha. 323 s. ISBN: 80-200-1201-X.

Bínek, J., Svobodová, H. 2009. Rozvoj venkova a rozvoj regionů: Společná zemědělská politika a regionální politika na jednom hřišti. *Regionální studia*. 12-19 s. Dostupný také z <<https://repozitar.cz/repo/14615/clanek-7.pdf>>.

Boháčková, I., Antoušková, M., Brožová, I., Červená, G., Hudečková, H., Lošťák, M., Malá, Z., Tomšík, K. 2011. *Finanční podpora zemědělství a regionálního rozvoje – vybrané aspekty*. Powerprint. Praha. 126 s. ISBN: 978-8087415320

Bokusheva, R., Kumbhakar, S. C., Lehmann, B. 2012. The effect of environmental regulations on Swiss farm productivity. *International Journal of Production Economics* p. 93-101. ISSN 0925-5273. Dostupný také z

<<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0925527311004038>>.

Čechura, L. 2005. Vliv asymetrických informací na ekonomický rozměr multifunkčního zemědělství. In: Svatoš, M., Boháčková, I (eds.). *Agrární perspektivy XIV: znalostní ekonomika: sborník prací z mezinárodní vědecké konference*. Česká zemědělská univerzita. Praha. s. 82-87. ISBN: 80-213-1372-2.

Dočkal, V. 2006. Perspektivy regionální politiky: šance pro ČR. In: Dočkal, V., Fiala, P., Kaniok, P., Pitrová, M. (eds.) *Česká politika v Evropské unii: Evropský integrační proces a zájmy České republiky*. Masarykova univerzita. Brno. s. 25-36. ISBN 80-210-4076-9.

Dürr, J. 2016. The political economy of agriculture for development today: the “small versus large” scale debate revisited. *Agricultural Economics*. p. 671-681. ISSN 0169-5150.

Dostupný také z <<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/agec.12264/full>>.

Emvalomatis, G., Lansink, A. O., Stefanou, S. E. 2008. An Examination of the Relationship Between Subsidies on Production and Technical Efficiency in Agriculture: The 133 Case of Cotton Producers in Greece. Paper prepared for presentation at the 107th EAAE Seminar "Modelling of Agricultural and Rural Development Policies" p. 1-16. Dostupný také z <<http://ageconsearch.tind.io/bitstream/6673/2/cp08em01.pdf>>.

Galluzzo, N. 2016. An analysis of the efficiency in a sample of small Italian farms part of the FADN dataset. *Agric.-Econ.-Czech*. p. 62-70. ISSN 0139-570X. Dostupný také z <<http://agriculturejournals.cz/publicFiles/175472.pdf>>.

Grega, L. 2005. *Ekonomická opodstatněnost podpory zemědělství*. MZLU. Brno. 50 s. ISBN: 80-7157-829-0.

Haniotis, T. 2013. Achievements and Constraints of the 2013 CAP Reform. In: Swinnen, J. (ed.). The Political Economy of the 2014-2020 Common Agricultural Policy: An Imperfect Storm. Centre for European Policy Studies (CEPS). Brusel. p. 139-146. ISBN: 978-1-78348-484-3.

Hrabánková, M. 2006. Structural policy and rural development in the EU. University of South Bohemia. České Budějovice. 77 p. ISBN: 80 7040 920 7.

Janovska, V., Simova, P., Vlasak, J., Sklenicka, P. Factors affecting farm size on the European level and the national level of the Czech Republic. Agricultural Economics. p. 1-12. eISSN 1805-9295. Dostupný také z

http://apps.webofknowledge.com/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=3&SID=Y2hx7gMx6fufCmQUh6m&page=1&doc=2.

Kuchyňková, P. 2006. Reforma společné zemědělské politiky: cíle české politiky. In: Dočkal, V., Fiala, P., Kaniok, P., Pitrová, M. (eds.) Česká politika v Evropské unii: Evropský integrační proces a zájmy České republiky. Masarykova univerzita. Brno. s. 7-24. ISBN 80-210-4076-9.

León, Y. 2005. Rural Development in Europe: a research frontier for agricultural economists. European Review of Agricultural Economics. p. 301-317. ISSN 0165-1587.

Dostupný také z

https://www.researchgate.net/publication/5212260_Rural_development_in_Europe_A_research_frontier_for_agricultural_economists.

Liptáková, E., Hajduová, Z. Regióny krajín strednej a východnej Európy z pohľadu vybraných ukazateľov cestovného ruchu. In: Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference INPROFORUM 2009. Ekonomická krize – výzva pro regiony. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. České Budějovice, s. 188-195. ISBN 978-80-7394-173-4.

Matthews, A. 2013. Greening agricultural payments in the EU's Common Agriculture Policy. Bio-based and Applied Economics. p. 1-27. ISSN 2280-6172. Dostupný také z

<http://www.fupress.net/index.php/bae/article/view/12179>.

Michalčáková, A., Komínková, M., Farkač, M. 2015. Společná zemědělská politika EU v letech 2014-2020: informační příručka projektu AGRI ČR+. Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK). Praha. 161 s. ISBN 978-80-7325-998-3.

Pártlová, P., Váchal, J., Straková, J., Moravcová, J., Koupilová, M., Diverzifikace zemědělských aktivit a socioekonomická udržitelnost hospodaření. In: Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference INPROFORUM 2009. Ekonomická krize – výzva pro regiony. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. České Budějovice, s. 231-236. ISBN 978-80-7394-173-4.

Pělucha, M., Viktorová, D., Bednaříková, Z. 2009. Možnosti nastavení efektivní politiky pro rozvoj venkova v Evropské unii. Acta Oeconomica Pragensia. 53-69 s. Dostupné z <https://www.vse.cz/aop/283>.

Pšenčík, J., Kouřilová, J., Sedláček, J. 2010. Analýza dotací v soukromém sektoru na bázi podniku. Acta Oeconomica Pragensia. 58-71 s. ISSN 0572-3043.

Skokan, K. 2004. Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji. Repronis. Ostrava. 159 s. ISBN 80 7329 059 6.

Svoboda, J. 2008. Regionální disparity dotační politiky agrárního sektoru. Auspicia. 2. S. 24-26. ISSN 1214-4967.

Svoboda, J. 2009. Vývoj hlavních typů dotací agrárního sektoru na úrovni regionu NUTS 1. In: Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference INPROFORUM 2009. Ekonomická krize – výzva pro regiony. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. České Budějovice, s. 329-335. ISBN 978-80-7394-173-4.

Tomšík, K. 2009. Rozvoj venkova a lokálních ekonomik v Braniborsku. In: Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference INPROFORUM 2009. Ekonomická krize – výzva pro regiony. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. České Budějovice, s. 383-388. ISBN 978-80-7394-173-4.

Swinnen, J. 2015. The Political Economy of the 2014-2020 Common Agricultural Policy: Introduction and key conclusions. In: Swinnen, J. (ed.). The Political Economy of the 2014-2020 Common Agricultural Policy: An Imperfect Storm. Centre for European Policy Studies (CEPS). Brusel. p. 1-28. ISBN: 978-1-78348-484-3.

Viturka, M., Halámek, P., Klímová, V., Tonev, P., Žítek, V. 2010. Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky. Grada Publishing as. 224 s. ISBN: 978-80-247-3638.

Wokoun, R. 2004. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o. Plzeň. 447 s. ISBN 80-86473-80-5.

8.2 Elektronické zdroje

Český statistický úřad. Charakteristika okresu Příbram [online]. Czso. 13. dubna 2016 [cit. 2017-02-04]. Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/xs/charakteristika_okresu_pribram>.

Český statistický úřad. Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2016 [online]. Czso [cit. 2017-02-04]. Dostupné z <<https://www.czso.cz/documents/10180/32853387/1300721603.pdf/cba78096-1cf5-4fde-b20a-3074b2f135f9?version=1.0>>.

Evropský parlament, Rada Evropské unie. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 [online]. EUR-Lex. 20. prosince 2013 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32013R1307>>.

Mapový server, Mikroregiony [online]. Mapy.crr [cit. 2017-03-09]. Dostupné z <http://mapy.crr.cz/tms/crr_a/mikro/index.php?BBOX=3379835,5480592,3542235,5615708&interface=tmv&Theme=select_view&lg=cz_win#c=3441017%252C5501552&z=4&l=ajax_mikro,ajax_mikro_plochy&p=&>.

Management mania. SWOT analýza [online]. Managementmania [cit. 2017-02-23]. Dostupné z <<https://managementmania.com/cs/swot-analyza>>.

Metodická podpora regionálního rozvoje. Koncepční nástroje [online].

Regionaldevelopment [cit. 2017-02-04]. Dostupné z

<<http://www.regionaldevelopment.cz/index.php/koncept.html>>.

Metodická podpora regionálního rozvoje. Pojetí regionální politiky [online].

Regionaldevelopment [cit. 2017-02-03]. Dostupné z

<<http://www.regionaldevelopment.cz/index.php/pojeti-regionalni-politiky.html>>.

Metodická podpora regionálního rozvoje. Regiony a regionalizace [online].

Regionaldevelopment [cit. 2017-02-03]. Dostupné z

<http://www.regionaldevelopment.cz/index.php/regiony_red.html>.

Metodická podpora regionálního rozvoje. Regiony a regionalizace [online].

Regionaldevelopment [cit. 2017-02-03]. Dostupné z

<<http://www.regionaldevelopment.cz/index.php/venkov.html>>.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Akční plán strategie regionálního rozvoje ČR 2017-2018

[online]. MMR [cit. 2017-02-16]. Dostupné z <http://www.mmr.cz/getmedia/8d2bd22a-eea0-4f85-8646-0d1e348af266/AP_SRR_17_18.pdf>.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Mikroregiony [online]. Risy [cit. 2017-02-05]. Dostupné z

<<http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/stredocesky-kraj/regionalni-informace/mikroregiony/>>.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Podpora regionů [online]. MMR [cit. 2017-01-28].

Dostupné z <<http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Podpora-regionu>>.

Ministerstvo zemědělství ČR. Antibyrokratická komise Ministerstva zemědělství [online].

Eagri [cit. 2017-03-21]. Dostupné z <<http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/o-ministerstvu/antibyrokraticka-komise/>>.

Ministerstvo zemědělství ČR. Cross Compliance [online]. Eagri [cit. 2017-03-10]. Dostupné z

<<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance/>>.

Ministerstvo zemědělství ČR. Národní dotace [online]. Eagri [cit. 2017-02-18]. Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace/>.

Ministerstvo zemědělství ČR. Program rozvoje venkova 2014-2020 [online]. Eagri [cit. 2017-02-15]. Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>.

Ministerstvo zemědělství ČR. Struktura dotačních zdrojů [online]. Eagri [cit. 2017-02-18]. Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/?fullArticle=1>.

Ministerstvo zemědělství ČR. Vznik, vývoj a reformy Společné zemědělské politiky [online]. Eagri [cit. 2017-01-20]. Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/vznik-vyvoj-a-reformy-spolecne>.

Ministerstvo zemědělství ČR. Zemědělská výroba [online]. Eagri [cit. 2017-03-16]. Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/zemedelstvi.html>.

Státní zemědělský intervenční fond. Aktuálně v SZIF – jaro 2014 [online]. SZIF [cit. 2017-02-07]. Dostupné z https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fzpravodaj%2F1398669314403.pdf.

Státní zemědělský intervenční fond. Metodika k provádění nařízení vlády č. 74/2015 Sb., o podmínkách poskytování dotací na opatření dobré životní podmínky zvířat pro rok 2017 [online]. SZIF [cit. 2017-02-15]. Dostupné z https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fjz%2Fjz%2F1490179426620.pdf.

Státní zemědělský intervenční fond. Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF) [online]. SZIF [cit. 2017-02-12]. Dostupné z <https://www.szif.cz/cs/pgrlf>.

Státní zemědělský intervenční fond. Příručka pro žadatele 2015 [online]. SZIF [cit. 2017-02-20]. Dostupné z

<https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fsaps%2Fjz%2Fjz%2F1429629090451.pdf>.

Vesselinova, N. PGRLF: v roce 2016 měli zemědělci rekordní zájem o programy podpory [online]. PGRLF. 20. ledna 2017 [cit. 2017-02-20]. Dostupné z

<<https://www.pgrlf.cz/2017/01/20/pgrlf-v-roce-2016-meli-zemedelci-rekordni-zajem-o-programy-podpory/>>.

Zákon č. 252/1997 Sb. ze dne 24. září 1997 o zemědělství. In: Sbírka zákonů České republiky. 2009. částka 124. s. 6268-6292. ISSN 1211-1244. Dostupné také z http://eagri.cz/public/web/ws_content?contentKind=regulation§ion=1&id=45595&name=252/1997.

ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. – O nás [online]. ZDKH [cit. 2017-02-02]. Dostupné z <<http://www.zdkh.cz/index.php>>.

ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. – Rostlinná výroba [online]. ZDKH [cit. 2017-02-03]. Dostupné z <<http://www.zdkh.cz/index.php/roslinna-vyroba>>.

ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. – Živočišná výroba [online]. ZDKH [cit. 2017-02-03]. Dostupné z <<http://www.zdkh.cz/index.php/zivocisna-vyroba>>.

9 Seznam zkratk

ABK	-	Antibyrokratická komise Ministerstva zemědělství
AEO	-	Agroenvironmentální opatření
BPS	-	Basic payment scheme (Režim základní platby)
ČR	-	Česká republika
DZES	-	Dobry zemědělský a ekologický stav
DŽPZ	-	Dobré životní podmínky zvířat
EAFRD	-	European Agricultural Fund for Rural Development (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova)
EAGF	-	European Agricultural Guarantee Fund (Evropský zemědělský záruční fond)
EU	-	Evropská unie
FO	-	Fyzická osoba
NSPRV	-	Národní strategický plán rozvoje venkova
OMD	-	Odchov mladého dobytka
OSVČ	-	Osoba samostatně výdělečně činná
PGRLF	-	Podpůrný a garanční rolnický fond
PO	-	Právnícká osoba
PPH	-	Povinné požadavky na hospodaření
PRV	-	Program rozvoje venkova
SAPS	-	Single area payment scheme (Jednotná platba na plochu)
SPS	-	Single payment scheme (Jednotná platba na farmu)
SZP	-	Společná zemědělská politika
SZIF	-	Státní zemědělský intervenční fond
VFR	-	Víceletého finančního rámce
WTO	-	World Trade Organization (Světové obchodní organizace)

10 Přílohy

Příloha č. 1 – Tabulka katastrálních území, kde působí ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Katastrální území	Počet pozemků	Výměra (ha)	Příslušnost k pracovišti
Bavorovice	2	12,91	Č. Budějovice
Bojenice	3	27,79	Písek
Boršov nad Vltavou	2	17,12	Č. Budějovice
Bratřejov	1	7,3	Příbram
Bražná	14	58,34	Příbram
Brod u Příbramě	5	57,67	Příbram
České Budějovice 2	8	78,14	Č. Budějovice
České Budějovice 3	3	8,4	Č. Budějovice
České Budějovice 4	2	10,06	Č. Budějovice
České Budějovice 5	1	8,52	Č. Budějovice
České Budějovice 6	5	21,93	Č. Budějovice
České Budějovice 7	9	74	Č. Budějovice
České Vrbné	14	111,45	Č. Budějovice
Drážkov	41	211,76	Příbram
Haklovy Dvory	24	220,27	Č. Budějovice
Hluboká nad Vltavou	4	19,56	Č. Budějovice
Hojšín	5	28,7	Příbram
Habří	51	236,07	Příbram
Hrachov	47	167,23	Příbram
Chramosty	1	1,45	Příbram
Kamenná u Příbramě	4	84,9	Příbram
Kamýk nad Vltavou	3	14,26	Příbram
Kojetín u Petrovic	19	140,01	Příbram
Krásná Hora nad Vltavou	59	463,76	Příbram
Krašovice	26	151,85	Příbram
Kuní	21	109,66	Příbram
Litvínovice	1	1,38	Č. Budějovice
Mašov	3	9,07	Příbram
Mezihoří u Týnčan	3	28,91	Příbram
Mezný	1	1,86	Písek
Milešov nad Vltavou	2	2,86	Příbram
Mokřice	33	219,32	Příbram
Narysov	14	183,03	Příbram
Obděnice	29	182,73	Příbram
Petrovice u Sedlčan	24	180,43	Příbram

Plešišťe	23	93,3	Příbram
Počepice	12	51,67	Příbram
Podmoky	25	139,42	Příbram
Pořešín	11	37,59	Příbram
Pořešín	4	41,37	Písek
Pořešice	20	135,84	Příbram
Proudkovice	3	7,92	Příbram
Příbram	5	69,7	Příbram
Roudné	2	7,68	Č. Budějovice
Skoupý	26	186,49	Příbram
Skrýšov u Svatého Jana	22	76,92	Příbram
Tisovnice	11	35,51	Příbram
Třebsko	15	172,48	Příbram
Týnčany	22	134,05	Příbram
Včelná	5	62,52	Příbram
Vilasova Lhota	9	80,99	Příbram
Vitín u Počepic	12	48,3	Příbram
Vletice	49	207,5	Příbram
Vysoká u Příbramě	5	92,78	Příbram
Vysoký Chlumeč	5	52,12	Příbram
Zahořany	3	46,3	Písek
Zahrádka u Petrovic	1	0,24	Příbram
Zavržice	9	95,65	Příbram
Zdaboř	2	9,23	Příbram
Zhoř nad Vltavou	14	49,41	Příbram
Žemličkova Lhota	17	70,8	Příbram
Žežice	6	112,79	Příbram

Příloha č. 2 – Přehled získaných dotací ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Účel dotace	V rámci programu	Rok	Částka (cca)
	Tele masného typu	2014	1 090 178,05 Kč (EU)
	SAPS – jednotná platba na plochu	2014	16 047 474,49 Kč (EU)
	SAPS- jednotná platba na plochu	2014	16 475 860,18 Kč (EU)
Platba na zemědělskou půdu	Přechodná vnitrostátní podpora	2014	1 016 810,32 Kč (ČR)
Platba na přežvýkavce	Přechodná vnitrostátní podpora	2014	270 669,31 Kč (ČR)
Platba na krávy bez tržní produkce mléka	Přechodná vnitrostátní podpora	2014	55 498,17 (ČR)
Oblasti se specifickým omezením S	EAFRD LFA	2014	5 319,55 Kč (ČR) 21 278,18 Kč (EU)
Ostatní méně příznivé oblasti OB	EAFRD LFA	2014	5 858, 76 Kč (ČR) 23 434, 86 Kč (EU)
Ostatní méně příznivé oblasti OA	EAFRD LFA	2014	1 051 423,96 Kč (ČR) 4 205 687,39 Kč (EU)
Horské oblasti	EAFRD LFA	2014	43 007,18 Kč (ČR) 172 028,51 Kč (EU)
Zatravňování	AEO EAFRD	2014	12 075,85 Kč (ČR) 36 227,51 Kč (EU)
Zatravňování	AEO EAFRD	2014	24 986,43 Kč (ČR) 74 959,22 Kč (EU)
Zatravňování	AEO EAFRD	2014	29 104,47 Kč (ČR) 87 313,28 Kč (EU)
Pastviny	AEO EAFRD	2014	373 538,24 (ČR) 1 120 613,76 Kč (EU)

Louky	AEO EAFRD - Žádost o dotaci	2014	511 277,82 (ČR) 1 533 828, 82 (EU)
Dojnice		2014	4 047 647,81 Kč (EU)
Modernizace zemědělských podniků	Modernizace zemědělských podniků	2014	1 628 169 Kč (ČR) 4 884 505 Kč (EU)
Pěstování meziplodin	AEO EAFRD	2014	228 491,65 Kč (ČR) 685 474,55 Kč (EU)
	SAPS- jednotná platba na plochu	2015	12 656 451,82 Kč (EU)
Modernizace zemědělských podniků	Modernizace zemědělských podniků	2015	472 928 Kč (ČR) 1 418 781 Kč (EU)
Horské oblasti	EAFRD LFA - méně příznivé oblasti	2015	1 400,76 Kč (ČR) 4 202,28 Kč (EU)
Oblasti se specifickými omez.	EAFRD LFA - méně příznivé oblasti	2015	4 886,02 Kč (ČR) 14 658,04 Kč (EU)
Ostatní méně příznivé oblasti	EAFRD LFA - méně příznivé oblasti	2015	2 937,86 Kč (ČR) 8 813,58 Kč (EU)
Ostatní méně příznivé oblasti	EAFRD LFA - méně příznivé oblasti	2015	769 533,19 Kč (ČR) 2 308 599,55 Kč (EU)
Horské oblasti	EAFRD LFA - méně příznivé oblasti	2015	63 144,97 Kč (ČR) 189 434,90 Kč (EU)
	SAPS- jednotná platba na plochu	2015	5 424 193,64 Kč (EU)
	Přechodná vnitrostátní podpora	2015	1 373 622,03 Kč (ČR)
Dojnice		2015	5 825 076,77 Kč (EU)
Zatrávňování orné půdy	AEO EAFRD	2015	25 123,10 Kč (ČR) 75 369,25 Kč (EU)

Zatravňování orné půdy	AEO EAFRD	2015	12 169,01 Kč (ČR) 36 506,98 Kč (EU)
Platba na zemědělskou půdu	Agroenvironmen- tálně-klimatické opatření	2015	1 228 004,93 Kč (ČR) 3 684 001,96 Kč (EU)
	Tele masného typu	2015	1 506 981,78 Kč (EU)
Platba na zemědělskou půdu	Přechodná vnitrostátní podpora	2015	1 035 534,95 Kč (ČR)
	Přechodná vnitrostátní podpora	2015	284 645,30 Kč (ČR)
	Přechodná vnitrostátní podpora	2015	53 441,78 Kč (ČR)
	Welfare – Dobré životní podmínky zvířat	2015	1 917 572,20 Kč (ČR) 1 879 577,41 Kč (EU)
	Welfare – Dobré životní podmínky zvířat	2015	486 960,02 Kč (ČR) 477 314,87 Kč (EU)
	Welfare – Dobré životní podmínky zvířat	2015	1 430 612,18 Kč (ČR) 1 402 262,54 Kč (EU)
	SAPS-jednotná platba na plochu	2016	5 287 712,99 Kč (EU)
	SAPS-jednotná platba na plochu	2016	12 337 996,97 Kč (EU)
Dojnice		2016	5 879 305,68 Kč (EU)
Platba na krávy bez tržní produkce mléka	Přechodná vnitrostátní podpora	2016	52 150,40 Kč (ČR)
Platba na přežvýkavce	Přechodná vnitrostátní podpora	2016	267 196,32 Kč (ČR)

Platba na zemědělskou půdu	Přechodná vnitrostátní podpora	2016	943 947,62 Kč (ČR)
	Tele masného typu	2016	1 381 711,39 Kč (EU)

Příloha č. 3. Přehled získaných dotací pana Jindřicha Karase

Účel dotace	V rámci programu	Rok	Částka (cca)
	Tele masného typu	2014	2 272,73 (EU)
	Agroenvironmentální opatření	2014	25 661,80 (EU) 6 415,49 (ČR)
	SAPS- jednotná platba na plochu	2014	382 973,84 (EU)
	Přechodná vnitrostátní podpora	2015	19 997,92 (ČR)
Méně příznivé oblasti	EAFRD LFA	2015	11 480,70 (ČR)
	Zvláštní podpora na tele masného typu	2015	3 003,25 (EU)
	Agroenvironmentální opatření	2015	17 367,15 (EU) 5 789,07 (ČR)
Kompenzace úpravy částky přímých plateb v důsledku finanční kázně		2015	8 587,93 (EU)
	SAPS- jednotná platba na plochu	2015	225 980,67 (EU)
Méně příznivé oblasti	EAFRD LFA	2015	33 323,00 (EU)
	Přechodná vnitrostátní podpora	2016	20 391,74 (ČR)

Podpora chovu telat masného typu	Tele masného typu	2016	94 679,48 (EU)
Platba pro zemědělce dodržující zeměděl. posupy příznivé pro klima a život. prostředí		2016	123 521,30 (EU)
Finanční kompenzace		2016	5 346,09 (EU)
Dotace na sucho		2016	35 316,00 (EU)
	SAPS- jednotná platba na plochu	2016	192 281,04 (EU)
Platba pro oblasti s přírodními nebo jinými omezeními		2016	32 447,64 (EU)

Příloha č. 4 – Přehled získaných dotací pana Petra Michalce

Účel dotace	V rámci programu	Rok	Částka (cca)
	SAPS- Jednotná platba na plochu	2014	243 211,85 Kč (EU)
Méně příznivé oblasti	EZFRV	2014	15 744,11 Kč (ČR) 62 976,23 Kč (EU)
	Agroenvironmentální opatření	2014	13 225,91 Kč (ČR) 52 903,33 Kč (EU)
	Přechodné vnitrostátní podpory	2014	1 482,66 (ČR)
Méně příznivé oblasti	EZFRV	2015	17 086,22 Kč (ČR) 68 344,57 Kč (EU)
	Agroenvironmentální opatření	2015	17 931,27 Kč (ČR) 53 793,60 Kč (EU)

Finanční kompenzace		2015	5 708,80 Kč (EU)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2015	241 980,11 Kč (EU)
	Přechodné vnitrostátní podpory	2015	10 846,64 Kč (ČR)
	Tele masného typu	2015	33 035,70 Kč (EU)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2016	242 352,20 Kč (EU)
Méně příznivé oblasti		2016	15 076,24 Kč (ČR) 68 214,56 Kč (EU)
	Agroenvironmentální opatření	2016	18 231,27 Kč (ČR) 54 993,60 Kč (EU)
	Přechodné vnitrostátní podpory	2016	9 347,80 Kč (ČR)
	Tele masného typu	2016	15 794,10 Kč (EU)

Příloha č. 5 – Přehled získaných dotací pana Tomáše Němce

Účel dotace	V rámci programu	Rok	Částka (cca)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2014	341 000 Kč (EU)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2015	338 000 Kč (EU)
	Přechodné vnitrostátní podpory	2015	10 560 Kč (ČR)
Finanční kompenzace		2015	7 355 Kč (EU)

	SAPS -Jednotná platba na plochu	2016	270 000 Kč (EU)
	Přechodné vnitrostátní podpory	2016	12 120 Kč (ČR)
Finanční kompenzace		2016	9 311 Kč (EU)

Příloha č. 6 – Přehled získaných dotací pana Jana Šedivého

Účel dotace	V rámci programu	Rok	Částka (cca)
	Přechodné vnitrostátní podpory	2014	2 800 Kč (ČR)
	Agroenvironmentální opatření	2014	4 314 (ČR) 17 258,79 (EU)
Méně příznivé oblasti		2014	7 411 Kč (ČR) 29 646 Kč (EU)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2014	216 867 Kč (EU)
	Přechodné vnitrostátní podpory	2015	9 714 Kč (ČR)
	Agroenvironmentální opatření	2015	5 737 Kč (ČR) 17 210 Kč (EU)
	Méně příznivé oblasti	2015	9 979 (ČR) 29 937 Kč (EU)
Finanční kompenzace		2015	4 037 Kč (EU)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2015	208 502 Kč (EU)
	Přechodné vnitrostátní podpory	2016	10 312 Kč (ČR)
	Agroenvironmentální opatření	2016	5 977 Kč (ČR) 17 242 Kč (EU)

	SAPS -Jednotná platba na plochu	2016	213 843 Kč (EU)
--	---------------------------------	------	-----------------

Příloha č. 7 – Přehled získaných dotací pana Josefa Kazdy

Účel dotace	V rámci programu	Rok	Částka (cca)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2014	3 201 480,27 Kč (EU)
	Agroenvironmentální opatření	2014	31 288,47 Kč (ČR) 93 865,35 Kč (EU)
	Přechodné vnitrostátní podpory	2015	107 194,78 Kč (ČR)
	Agroenvironmentální opatření	2015	33 755,22 Kč (EU) 101 265, 64 Kč (EU)
Finanční kompenzace		2015	81 330,85 (EU)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2015	1 157 576,94 Kč (EU)
	Přechodná vnitrostátní podpora	2016	111 512,24 Kč (ČR)
	Greening	2016	1 033 477,50 Kč (EU)
	Agroenvironmentální opatření	2016	35 196 Kč (ČR) 94 407 Kč (EU)
Finanční kompenzace		2016	39 282,41 Kč (EU)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2016	1 545 330,14 Kč (EU)

Příloha č. 8 – Přehled získaných dotací pana Filipa Matouška

Účel dotace	V rámci programu	Rok	Částka (cca)
	Agroenvironmentální opatření	2014	23 953,67 Kč (ČR) 95 814,30 Kč (EU)
Méně příznivé oblasti		2014	12 029,91 Kč (ČR) 48 119,91 Kč (EU)
	SAPS-Jednotná platba na plochu	2014	273 581,32 Kč (EU)
	Přechodné vnitrostátní podpory	2015	12 821,11 Kč (ČR)
Méně příznivé oblasti		2015	13 090,14 Kč (ČR) 52 360,29 Kč (EU)
	Agroenvironmentální opatření	2015	32 190,34 Kč (ČR) 96 570,73 Kč (EU)
Finanční kompenzace		2015	6 503,98 Kč (EU)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2015	269 622,46 Kč (EU)
	SAPS -Jednotná platba na plochu	2016	72 220 Kč (EU)
	Agroenvironmentální opatření	2016	8 375 Kč (ČR) 16 751 Kč (EU)
Platba pro oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními		2016	37 280 Kč (EU)

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Tabulka katastrálních území, kde působí ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Příloha č. 2 - Přehled získaných dotací ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Příloha č. 3 - Přehled získaných dotací pana Jindřicha Karase

Příloha č. 4 - Přehled získaných dotací pana Petra Michalce

Příloha č. 5 - Přehled získaných dotací pana Tomáše Němce

Příloha č. 6 - Přehled získaných dotací pana Jana Šedivého

Příloha č. 7 - Přehled získaných dotací pana Josefa Kazdy

Příloha č. 8 - Přehled získaných dotací pana Filipa Matouška

Seznam obrázků

Obr. č. 1 - Území, kde působí ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Obr. č. 2 - Dotační podpora pro ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Obr. č. 3 - Dotační podpora pro pana Jindřicha Karase v letech 2014-2016

Obr. č. 4 - Dotační podpora pro pana Petra Michalce v letech 2014-2016

Obr. č. 5 - Dotační podpora pro pana Tomáše Němce v letech 2014-2016

Obr. č. 6 - Dotační podpora pro pana Jana Šedivého v letech 2014-2016

Obr. č. 7 - Dotační podpora pro pana Josefa Kazdu v letech 2014-2016

Obr. č. 8 - Dotační podpora pro pana Filipa Matouška v letech 2014-2016

Obr. č. 9 - Procentuální srovnání dotačních podpor v letech 2014-2016

Seznam tabulek

Tab. č. 1 - Průměrné hektarové výnosy ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Tab. č. 2 - Průměrné denní přírůstky kg/ks ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.